



GRONINGEN SEAPORTS

Jaarverslag 2014

Groningen Seaports N.V.



- Jaarverslag 2014
- Jaarrekening 2014
- Cijfers en grafieken

Inhoudsopgave

JAARVERSLAG 2014	3
Missie, Ambitie en Visie	3
Voorwoord directeur-bestuurder Groningen Seaports N.V. Harm D. Post	4
De organisatie Groningen Seaports	6
Hoofdstuk 1: <i>Strategische Goal: Groei</i>	7
Het topjaar 2014	
1.1 Recordcijfers dankzij breed herstel	7
1.2 De Eemshaven als brandpunt	8
1.3 Tegenslagen en nieuw perspectief	10
1.4 Fivelpoort en Railport Veendam	10
Hoofdstuk 2: <i>Strategische Goal: Duurzaamheid</i>	12
‘Groene groei’ blijft bovenaan de agenda	
Hoofdstuk 3: <i>Strategische Goal: Excellente bedrijfsvoering</i>	14
Organisatieverbetering en nieuwe inkomstenbronnen	
Hoofdstuk 4: <i>De Eemsdelta en nationale en internationale ontwikkelingen</i>	15
De Eemsdelta als regionaal-economische ruggengraat	
Hoofdstuk 5: <i>Na 2014</i>	16
Herstel krijgt bredere basis	
Hoofdstuk 6: Verslag Raad van Commissarissen	18
Hoofdstuk 7: Verslag Ondernemingsraad	21
Hoofdstuk 8: Risicomanagement	22
Hoofdstuk 9: Financiering	23
Hoofdstuk 10: Financiële resultaten en financieel meerjarenplan 2015-2019	25
JAARREKENING 2014	27
Balans per 31 december 2014	27
Winst-en-verliesrekening over 2014	28
Kasstroomoverzicht	29
Overzicht van het totaalresultaat 2014	30
Algemene toelichting op de balans en winst-en-verliesrekening	31
Toelichting op de balans	35
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	42
Toelichting op de winst-en-verliesrekening	46
ONDERTEKENING	52
Ondertekening van de jaarrekening	52
OVERIGE GEGEVENS	53
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	54
CIJFERS EN GRAFIEKEN	56

Missie, Ambitie en Visie

Missie

Groningen Seaports bestaat om verantwoord, integer en duurzaam de economische activiteiten en daarmee de werkgelegenheid, te stimuleren in de havens, industrieterreinen en andere logistieke knooppunten die Groningen Seaports beheert of waar het de regie voert.

Ambitie en visie

Groningen Seaports ambieert een vooraanstaande rol bij stimulering en ontwikkeling van de economie van Noord-Nederland. Deze ontwikkeling dient op een verantwoorde en duurzame manier te gebeuren, in harmonie met de leefomgeving en in goed overleg met belanghebbenden. Groningen Seaports is daarbij initiatiefnemer, stimulator en facilitator voor deze duurzame economische groei.

Groningen Seaports realiseert die ambitie door in te zetten op groei op onze industrieterreinen in de sectoren energie, data, chemie en recycling. De eerste drie sectoren zijn ook speerpunten van het nationaal economisch beleid.

Op logistiek terrein ziet Groningen Seaports goede kansen voor samenwerking met Rotterdam, vooral op het gebied van short sea. Ook zijn er gunstige mogelijkheden voor de uitbouw van sterke posities in chemie en energie.

Bij dit alles heeft Groningen Seaports een krachtige uitgangspositie. De havens hebben een open diepzeeverbinding. Er is veel haven-gerelateerde industrie aanwezig, die profiteert van een multimodale toegang via water, weg, rail, lucht en snelle datakabel. Bovendien bieden de logistieke en industriële activiteiten synergie-, schaal- en clustervoordelen.

Die sterkten zijn echter geen garantie voor toekomstig succes. In de Eemshaven dreigt op de langere termijn ruimtegebrek, terwijl de capaciteit van de achterlandverbindingen niet berekend is op de groeiende verkeersstromen. De aandacht voor de noodzaak van investeren in deze verbindingen schiet tekort. Dat blijft echter nodig vanwege structurele ontwikkelingen in de internationale economie, handel, transport en logistiek en in de sectoren chemie en energie.

Missie, ambitie en visie worden door Groningen Seaports bereikt via drie concrete doelstellingen:

- Groei van activiteiten, werven van klanten en toename van inkomsten
- Bijdragen aan een duurzame economie, duurzame havens en een duurzame eigen organisatie
- Een excellente bedrijfsvoering.



Voorwoord

De Eemsdelta op st(r)room

Geachte lezer,

Slechts weinig mensen voorzagen een decennium geleden de groei zoals die zich nu ontvouwt in de Eemsdelta. Met de Eemshaven als groei-briljant en trekker van nieuwe ontwikkelingen waren de gebeurtenissen in het gebied eind 2014 zelfs even wereldnieuws. De schijnwerpers stonden vol op Noord-Groningen gericht toen Google wereldkundig maakte 600 miljoen euro te investeren in een datacenter dat tot de grootste in Europa behoort. Minister Henk Kamp van Economische Zaken stak samen met de wereldtop van Google symbolisch de schop de grond in voor de bouw van het nieuwe datacenter.

Hij deed dat op een plek die ooit als landbouwgrond op zee is gewonnen, waar boeren decennia achtereen in de Groningse klei hun aard-appelen, bieten en graan verbouwd. Daar wordt nu gewerkt aan de frontlinie van hoogtechnologische ontwikkelingen. Het is een vernieuwing die vol zit van symboliek en analogieën. Want zoals de landbouwers hier belangrijk voor ons allemaal waren met de voedingsmiddelen en grondstoffen die ze produceerden, zo zijn het nu technologie-bedrijven die op dezelfde plek hun invloed op ons leven laten gelden, al is dat op een geheel andere wijze. Groningen Seaports is er trots op dat het bedrijf een leidende rol heeft mogen vervullen in de totstandkoming van deze belangrijke en nieuwe situatie.

De investering in Eemshaven Zuidoost levert niet alleen de regio honderden nieuwe banen op maar vestigt ook de naam van de Eemshaven als Data Port en effent zodoende het pad voor de komst van aanverwante ict-bedrijvigheid. Maar het belang van de investering door Google strekt verder dan alleen de Eemshaven en de Eemsdelta. Het is een belangrijke impuls voor de gehele regio Noord-Nederland.

De komst van Google laat ook zien dat de Eemshaven zich definitief heeft ontwikkeld tot Energy- en Data Port van nationaal belang. Daarmee is groot vertrouwen ontstaan in de juistheid van de koers waarvoor Groningen Seaports heeft gekozen. Want de keuze om extra ruimte te bestemmen voor vestiging van datacenters en de looper uit te rollen voor bedrijven in de offshore windindustrie heeft duidelijk zijn vruchten afgeworpen. Het toont het belang van het uitzetten van een weloverwogen strategie, zoals Groningen Seaports ook met haar vijfjarig businessplan doet en met de Havenvisie 2030, voor de langere termijn.

Ook de consequente aanpak van upfront investeren door Groningen Seaports heeft hier zijn bijdrage geleverd. Door jaar-in-jaar-uit te werken aan verbetering van infrastructuur en voorzieningen in onze haven- en industriegebieden is de Eemsdelta een aantrekkelijk gebied voor investeerders geworden.

Dankzij de grondverkoop aan Google bereikte de verkoop van industrie-grond een nieuw hoogtepunt. Alleen in 2008 lag de verkochte hoeveelheid terrein hoger.

Daar kwam nog de verheugende ontwikkeling bij dat er niet eerder zoveel goederen in de havens zijn overgeslagen als in 2014.

Versterking

Het daverende Google-slotakkoord waarmee 2014 eindigde vormde echter een schril contrast met de verontrustende situatie waarmee het verslagjaar begon. Kort voor de jaarwisseling gingen aluminium-producent Aldel en afvalverwerker Ensartech failliet, met het verlies van honderden banen als gevolg. De vrees bestond dat de faillissementen een domino-effect in Delfzijl zouden hebben, iets wat gelukkig geen werkelijkheid werd.



Het Aldel-bankroet heeft echter wel een beweging in gang gezet die de industrie in de regio vooruit kan helpen. Zo is in 2014 voortgang geboekt met de plannen van Groningen Seaports, Klesch Metals en ESD SIC voor de aanleg van een directe stroomkabel van Duitsland naar Nederland. Die zal dankzij de lagere Duitse stroomprijzen de concurrentiepositie van de energie-intensieve chemie en metaalindustrie in de Eemsdelta flink verbeteren. Gemotiveerd door het Direct-Line-initiatief besloot investeerder Klesch met Aldel een doorstart te maken.

Naast de acute situatie rond Aldel baart de situatie in de chemie al langer zorgen. Het chemiecluster in Delfzijl heeft zwaar te lijden onder zowel de economische neergang, als de hoge stroomprijzen. Met name de hoge prijs voor energie leidt in heel Noordwest-Europa ertoe dat concerns hun investeringsactiviteiten verleggen naar de Verenigde Staten, het Midden-Oosten en Azië.

Bijzonder bemoedigend is dat de situatie in de chemie de aandacht heeft van het kabinet en de regionale overheid. Ter versterking van het chemiecluster in de Eemsdelta heeft minister Kamp een commissie, onder leiding van oud-president-directeur van de Shell Rein Willems, in het leven geroepen. Met het actieplan 'Chemie op Stoom' wil de Commissie Willems via vernieuwing en vergroening het chemiecluster voor nieuwe investeringen zorgen. In het voetspoor van de Commissie Willems bieden ook de plannen van de Economic Board nieuw perspectief.

Dynamiek

Terugblikkend was 2014 met haar hoogte- en dieptepunten één van de meest turbulente en dynamische jaren in het bestaan van Groningen Seaports. Het heeft een enorm beroep gedaan op de organisatie en haar medewerkers. Die hebben met hun kwaliteiten en inzet getoond dat ze het bedrijf en het gebied naar een hoger plan kunnen brengen. Succes- sen die zijn geboekt zijn zonder twijfel ook op het conto te schrijven van het Groningen Seaports-personeel, dat ook heeft laten zien in staat is tegenslagen op te vangen en zich in te zetten voor oplossingen die soms niet voor de hand liggen. Denk aan het plan voor de Direct Line. Het toont behalve motivatie en inzet ook de ondernemingsgeest van het personeel. Hun houding sluit aan bij de ondernemende aanpak die het bedrijf als geheel nastreeft en die nog sterker wordt benadrukt sinds Groningen Seaports als N.V. opereert.

Die ondernemende houding van de organisatie komt ook naar voren in de opzet van nieuwe verdienmodellen zoals Energie B.V. en Utilities B.V. We verwachten er extra inkomsten en versterking van continuïteit van. Dat ook onze klanten de inspanningen waarderen blijkt uit het cijfer van 7,9 dat ze ons in 2014 toekenden voor hun klanttevredenheid. De hoogste klantwaardering ooit en ook nog eens het hoogste waarderingcijfer van alle havenbedrijven in ons land.

Vertrouwen

Veel aandacht in het verslagjaar is opnieuw uitgegaan naar het in balans brengen van economie en ecologie. Een doelstelling die als leidraad geldt voor al onze handelingen en die we hebben vastgelegd in ons lange-termijnplan Havenvisie 2030, met 'Groeï = Groen' als uitgangspunt. Dat is een streven dat we slechts kunnen realiseren wanneer we een verantwoordelijke relatie onderhouden met natuur- en milieuorganisaties. Met hen is in de voorbije jaren een hechte band gesmeed en het behoort inmiddels tot de gangbare handelwijze van Groningen Seaports hen vroegtijdig bij plannen te betrekken. Dat levert over en weer vertrouwen op en het bespoedigt procedures.

Om het streven naar vergroening kracht bij te zetten investeert Groningen Seaports ook in verduurzaming van eigen activiteiten. In ons meerjarenbusinessplan voor 2015 - 2019 zijn concrete acties vastgelegd en budgetten gereserveerd. Veel aandacht zal uitgaan naar het opnieuw behalen van het Ecoports Certificaat, een keurmerk voor duurzame havens.

Inspiratie en motivatie

Het optimisme overheerst. Het beeld van 2014 mag dan tweeledig zijn: bloei in de Eemshaven en tegelijk stagnatie in het chemiecluster. De ontwikkelingen in de Eemshaven rondom data, energie en offshore-wind zullen de komende jaren de toon aangeven. En ook voor de chemie geldt dat, met de stimulans van de Commissie Willems en de plannen van de Economic Board, de perspectieven voor de langere termijn zullen verbeteren. Aan ónze inspiratie en motivatie zal het niet liggen. Groningen Seaports blijft gericht op succesvolle ontwikkelingsstrategieën. We maken ons op voor een periode van voortgaande groei en vernieuwing en verbetering van de organisatie.

Harm D. Post

Directeur-bestuurder Groningen Seaports N.V.

Nevenfuncties

De directeur-bestuurder vervult een reeks nevenfuncties. Deels zijn dat functies die hij vanuit zijn hoofdwerkzaamheden op formele grond verricht. Overige nevenfuncties worden vervuld vanuit diverse motieven, zoals de wens specifieke deskundigheid in te brengen of maatschappelijke betrokkenheid te tonen.

Lijst van nevenfuncties directeur-bestuurder:*Groningen Seaports gerelateerde nevenfuncties:*

- Haven Lauwersoog (EHL B.V.), directeur, vergoeding naar GSP (projectbasis)
- Groningen Railport, directeur, vergoeding naar GSP (uurbasis)
- Fivelpoort C.V., directeur, vergoeding naar GSP (uurbasis)
- Stichting UFO-BED (Buizenzone Eemdelta), voorzitter RvT, geen vergoeding
- Stichting Energy Valley, lid Advisory Board, geen vergoeding
- Seaports Xperience Center, Algemeen Bestuur, geen vergoeding

Nevenfuncties:

- Commerciële Club Groningen, voorzitter, geen vergoeding
- Bijzondere Locaties Groningen B.V. (onderdeel Stichting Oude Groninger Kerken), voorzitter RvC, reiskostenvergoeding van € 50 gaat naar Stichting Kinderboeken Museum Winsum
- Stichting Kinderboek Cultuurbezit Winsum, secretaris, geen vergoeding
- Vrienden van Opmaat Bedum (gehandicaptenzorg), bestuurslid, geen vergoeding
- Noord Nederlands Toneel, Lid RvT, geen vergoeding, bezoek voorstellingen gratis
- Store Support B.V. (mystery guest & klanttevredenheid onderzoek), lid RvA, geen vergoeding (tot nov 2014)
- Stichting Vrienden Beatrix Kinderziekenhuis UMCG, voorzitter, geen vergoeding
- Rijksuniversiteit Groningen, lid RvT, vergoeding € 10.000 deze gaat naar goede doelen
- Stichting Delfsail 2016, voorzitter DB/AB, geen vergoeding
- Stichting Bijzondere Projecten IVAK (cultureel centrum Delfzijl), voorzitter, geen vergoeding.

Lidmaatschappen:

- Vereniging van Handelaren
- Rotary Groningen Noord
- VNO-NCW Noord.

Ambassadeurschappen:

- Ambassadeur Molen Goliath, geen vergoeding
- Ambassadeur 'Er gaat niets boven Groningen', geen vergoeding
- Honorair Consul Noorwegen, geen vergoeding
- Ambassadeur Noord Nederlands Orkest (NNO), geen vergoeding
- Noordelijke Haringparty, geen vergoeding.

De organisatie Groningen Seaports

Groningen Seaports is de beheerder van de haven van Delfzijl en de Eemshaven en aangrenzende industrieterreinen. Het bedrijf voorziet in een complete havendienstverlening, van logistieke diensten tot het beschikbaar stellen van topkwaliteit industriële terreinen en mkb-terreinen in beide havengebieden. Tevens beheert Groningen Seaports de multimodale terminal Groningen Railport te Veendam en het industrieterrein Fivelpoort voor duurzaam mkb in Appingedam. Door de ligging, het aanbod van verschillende typen bedrijventerreinen, de aanwezige infrastructuur, de ruimte en de concurrerende grondprijzen zijn de terreinen van Groningen Seaports uitstekend geschikt als vestigingslocatie. Zowel de Eemshaven als de haven van Delfzijl zijn uitstekend toegerust voor de op- en overslag van een breed scala aan goederen.

Groningen Seaports beschikt over voldoende voorraad grond, ook direct aan het water. De haven- en industrieterreinen bieden ruimte voor ontwikkeling, de havenfaciliteiten zijn uitstekend, de bereikbaarheid is prima en in het hele gebied zijn goede en snelle (internet)verbindingen beschikbaar. Groningen Seaports heeft hooggekwalificeerd personeel in dienst. Dienstverlening van Groningen Seaports is snel en markt- en klantgericht.

Groningen Seaports Overheids N.V.

Sinds de vorming van Groningen Seaports N.V. in 2013 kan de organisatie bedrijfsmatiger en slagvaardiger opereren en gericht samenwerken met collega-organisaties.

De overheids N.V. Groningen Seaports bestaat uit een Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA), een Raad van Commissarissen (RvC) en een directeur-bestuurder in de persoon van Harm D. Post. De directeur-bestuurder van Groningen Seaports legt verantwoording af aan de RvC.

De toename van de schaal en complexiteit van de bedrijfsuitoefening zijn reden geweest om bij de oprichting van de N.V. naast drie politieke leden, tevens twee externe leden te benoemen in de RvC.

Binnen de N.V. gaat veel aandacht uit naar het waarborgen van good governance (behoorlijk bestuur).

De Gemeenschappelijke Regeling (GR) is enig aandeelhouder van Groningen Seaports N.V. en bestaat uit vertegenwoordigers van raden, staten en colleges van de provincie Groningen, de gemeente Delfzijl en de gemeente Eemshaven.



Hoofdstuk 1 - Strategische goal: Groei

Het topjaar 2014

Dit hoofdstuk schetst in vogelvlucht de ontwikkelingen in de Eemdelta. Ook de twee andere terreinen die Groningen Seaports exploiteert, Fivelpoort en Railport Veendam, komen aan bod. Het jaarverslag sluit aan bij de opzet van het businessplan. Beide zijn ingedeeld naar de drie strategische goals: Groei, Duurzaamheid en Optimale bedrijfsvoering. Zo worden de plannen van Groningen Seaports en de resultaten met elkaar verbonden.

1.1 Algemeen

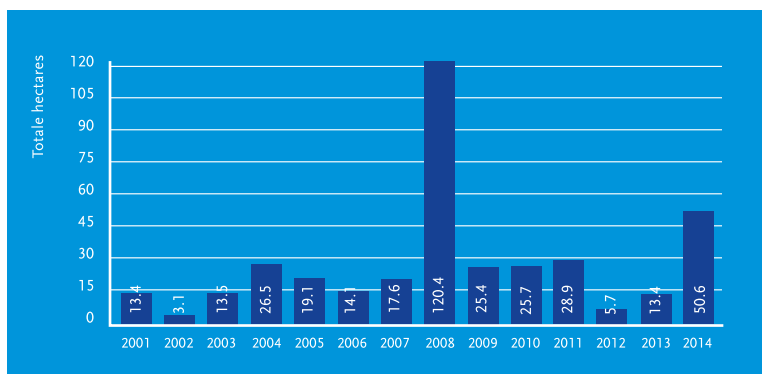
Recordcijfers dankzij breed herstel

In cijfers uitgedrukt was 2014 een regelrecht topjaar. Er werd ruim 50 hectare terrein verkocht, waarbij Google met 43 hectare het leeuwendeel

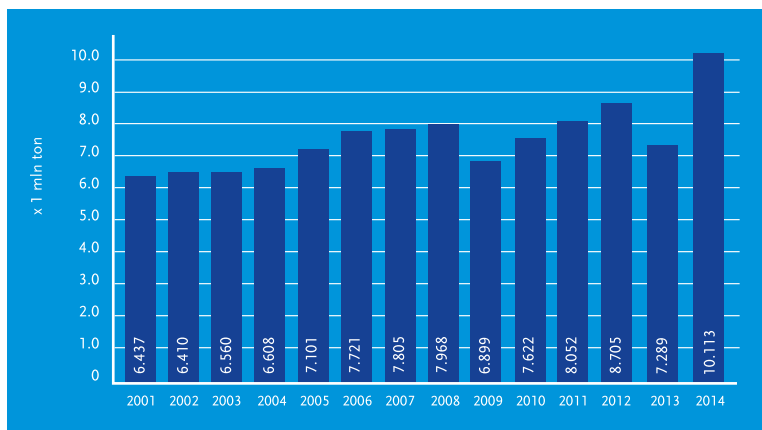
voor zijn rekening nam. Dankzij met name de ingebruikname van de energiecentrales van Nuon, RWE in de Eemshaven en de biomassa-centrale van van Eneco in Delfzijl, steeg de overslag met maar liefst 40 procent naar boven de 10 miljoen ton. De prestaties vertaalden zich in een winstcijfer van 2 miljoen euro.

Een ander zeer belangrijk cijfer is mate van tevredenheid van onze klanten. Om het jaar bevraagt Groningen Seaports haar relaties naar de mate van tevredenheid over de dienstverlening. Dat leverde in 2014 het hoogste cijfer ooit op: een 7,9.

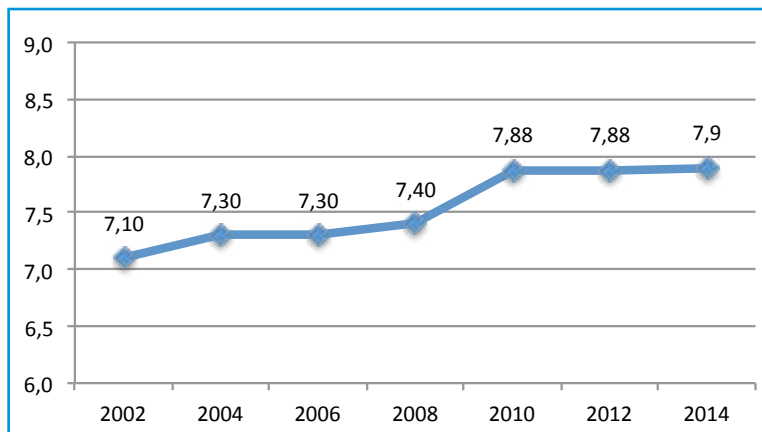
De mooie cijfers weerspiegelen ook de economische stemming die na jaren van tegenzittend tij ten positieve keert. De verbeterde vooruitzichten gaan gepaard met een toenemende investeringsbereidheid.



Gronduitgifte in hectares van 2001 - 2014



Overslag in tonnen van 2001 - 2014



Klanttevredenheid gemeten van 2002 tot en met 2014

Ontwikkelingsvisie en marktpositie

Bij het aanjagen van de groei in de Eemsdelta gaat Groningen Seaports uit van de gedachte dat de industriegebieden als de groeimotoren fungeren. De twee belangrijke havens vormen een aanvulling en versterking van dat industriegebied.

Groei van activiteiten in het beheergebied van Groningen Seaports wordt dus in de eerste plaats gegenereerd door uitgifte van terrein, waar veel andere havens hun strategie baseren op groei in logistieke activiteiten. Groningen Seaports is er met deze aanpak in geslaagd Eemshaven Zuidoost op de kaart te zetten bij bedrijven in de sector. De (groei van) logistiek en activiteiten in de havens zijn een afgeleide van de ontwikkelingen op de industrieterreinen. Groningen Seaports onderkent de beperkte kansen voor de sector logistiek en legt daarom de focus primair op uitbreiding van de bestaande industrie en het aantrekken van nieuwe industrieën in de sectoren energie, chemie en reststoffen.

De benadering heeft eveneens consequenties voor de acquisitieactiviteiten. Die zijn aangescherpt door de focus te leggen op het verder verhogen van de klantwaarde. Het begrip staat centraal in de marketing en acquisitie van Groningen Seaports en houdt in dat de (potentiële) klanten een toegevoegde waarde wordt geboden. Dat Google naar de Eemshaven is gekomen is mede te danken aan deze aanpak. Groningen Seaports heeft het internetbedrijf bijvoorbeeld samen met het energiebedrijf Eneco kunnen ondersteunen bij het behalen van duurzaamheidsdoelstellingen door Google te voorzien van lokaal en groen geproduceerde windenergie van het Windpark Delfzijl Noord. De bouw ervan is eind 2014 begonnen en vanaf het moment dat Google operationeel is, zal het draaien op groene windstroom. Ook de Direct Line is een project waarmee Groningen Seaports klanten toegevoegde waarde wil bieden. Groningen Seaports benadrukt dat het niet alleen nieuwe, potentiële klanten wil 'ontzorgen' maar dat de aanpak evengoed is gericht op de bestaande klanten. Dat komt hen toe vanuit de (vertrouwens)band die we met hen onderhouden.

Economie en ecologie

Ontwikkeling van nieuwe projecten gebeurt vanuit de missie- en visiegedachte dat economie en ecologie in balans dienen te blijven. Om dat te waarborgen bereidt Groningen Seaports procedures rond grotere projecten standaard voor in overleg met natuur- en milieuorganisaties. Samen met de NMO's wordt gekeken naar de effecten van dergelijke projecten op natuurwaarden, waterbeheer en beeldkwaliteit. Onder meer is besloten om met ondersteuning van Google verdwijning van de natuur te compenseren met de aanleg van een brak natuurterrein aan de rand van Eemshaven Zuidoost.

**1.2 De Eemshaven****De Eemshaven als brandpunt**

De voorbije jaren was de Eemshaven het toneel van graafmachines, bouwkransen, af- en aanrijdend vrachtverkeer en hardwerkende bouwvakkers. Dankzij een niet aflatend tempo waarin werd gegraven en gebouwd maakte de noordelijkste zeehaven van Nederland een ongekende bloei door.

Bij elkaar is de afgelopen jaren voor een bedrag van circa 6 miljard euro geïnvesteerd in tal van projecten en vestigde de haven definitief haar naam als Energy Port.

De voorspoed kreeg in 2014 nog een extra dimensie. Want niet eerder sinds begin jaren zeventig de eerste havenbekkens werden gegraven, maakte de ontwikkeling van de haven zo'n sprong als in 2014. Het was de internetonderneming Google die in november van het verslagjaar zijn plannen ontvouwd voor een investering van 600 miljoen euro in de bouw van een datacenter dat tot de grootste in zijn soort in Europa behoort. Een project waarvoor Groningen Seaports de Eemshaven heeft uitgebreid met het 180 hectare grote industrieterrein Eemshaven Zuidoost. De komst van Google kan niet los worden gezien van de strategie van upfront investeren die Groningen Seaports hanteert, een aanpak die uitgaat van de gedachte: industrie volgt infrastructuur.

Green Data Port

Met de komst van Google naar de Eemshaven is de basis gelegd voor de Eemshaven als Green Data Port. Groningen Seaports verwacht gezien de belangstelling van mondiaal opererende ict- en internetbedrijven veel van de verdere ontwikkeling van de ict- en datasector. Vanuit de gedachte dat het belangrijk is klanten toegevoegde waarde te leveren zijn door Groningen Seaports in 2014 plannen uitgewerkt om de publieke voorzieningen voor Eemshaven Zuidoost te verbeteren. Eén van de ideeën die is ontwikkeld betreft de bouw van een 'waterfabriek' die 'grijs' koelwater aan de datacenters levert, zodat gebruik van drinkwater voor koeling niet nodig is. Tevens is nagedacht over de bouw van een backup-stroomvoorziening die het gebruik van generatoren door de datacenters kan vervangen.

Om de interesse voor de Eemshaven als vestigingslocatie voor datacenters internationaal aan te wakkeren is samen met de Noordelijke Investerings- en Ontwikkelingsmaatschappij (NOM) en Groningen Seaports een wervingscampagne opgezet onder de naam Dataports.eu. Daarin wordt de Eemshaven geprofileerd als vestigingslocatie die vooral de grotere datacenters de ruimte biedt.

Energieknooppunt

Met recht kan de Eemshaven worden betiteld als ‘stopcontact van Nederland’. Samen gevoegd leveren de energieproducenten een potentiële productie van circa 6.500 MW. Wanneer dat zou worden aangewend ten behoeve van consumenten zouden rond 5 miljoen huishoudens er mee van stroom kunnen worden voorzien.

Al die stroom komt van de gasgestookte elektriciteitscentrale van Nuon/Vattenval (1.300 MW) en de biomassa/poederkool centrale van RWE/Es-sent (1.600 MW). De eerste werd kort voor het ingaan van het verslagjaar in bedrijf werden genomen, de centrale van RWE draait nog proef in afwachting van de definitieve erkenning van de vergunning door de Raad van State. De gasgestookte centrale van GDF SUEZ Energie (voorheen Electrabel, 2.450 MW) doet al langer dienst en daarnaast is er nog het 276 MW windmolenpark en de 580 kilometer lange onderzeeze Norned-hoogspanningskabel waarmee 's nachts stroom naar Noorwegen wordt getransporteerd en overdag elektriciteit uit waterkracht retour komt. Onderdeel van dit project van het Noorse Statnett en de Nederlandse netbeheerder Tennet is de bouw van een converter station (740 MW) waar de kabel in uitmondt. Tenslotte is in 2014 de aanleg van de COBRA-kabel van de Eemshaven naar Denemarken in gang gezet.

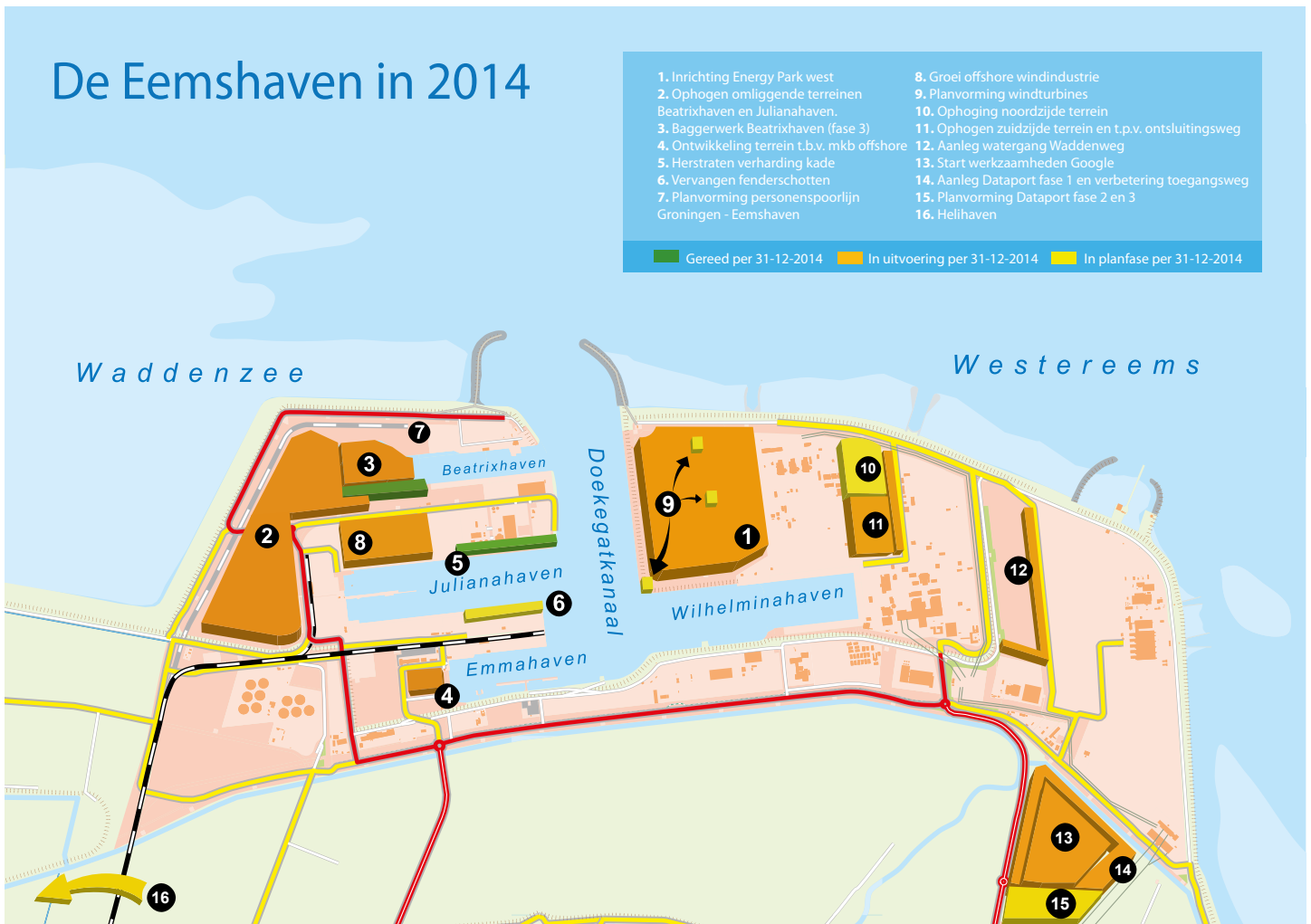
Het energieprofiel heeft nog een extra - en ook duurzame - dimensie gekregen door de groei van de offshore windsector. Na de definitieve doorbraak in 2013 van deze bedrijfstak in de Eemshaven is de haven nu het belangrijkste nationale knooppunt van de offshore-windindustrie.

Een concurrentiepositie die de haven heeft kunnen opbouwen mede dankzij de gunstige ligging ten opzichte van het Gemini windmolenpark dat boven de Wadden wordt gebouwd en de windparken op het Duitse continentale plat.

De offshore-wind is een sector die niet alleen duurzaam is vanwege de groene energie die ze produceert, duurzaamheid houdt eveneens verband met de continuïteit en het langetermijnperspectief dat de sector creëert. Want tegen de tijd dat de laatste turbines verrijzen zijn de eerste alweer aan vervanging toe. Het groene karakter van de offshore-wind-energie versterkt eveneens de duurzaamheidsambities van Groningen Seaports.

Rond de Beatrixhaven en Julianahaven is in enkele jaren een cluster ontstaan van offshore-wind-bedrijven met daaromheen een reeks onderhouds- en servicebedrijven die de Eemshaven als basis gebruiken voor de constructie, opslag en het transport van de windturbines op zee. Vanuit de filosofie dat upfront-investeren groei van de haven bevordert heeft Groningen Seaports zelf in de voorbije jaren circa 220 miljoen euro geïnvesteerd in nieuwe havenbekkens, verbetering van kademuuren en andere haven- en industrie-infrastructuur. Een belangrijk deel van de werkzaamheden was in 2014 gericht op het aantrekkelijk maken van het westelijk deel van de Eemshaven als vestigingslocatie voor ondernemingen in de offshorewind.

In de illustratie hieronder staat meer gedetailleerd weergegeven welke projecten in 2014 in de Eemshaven zijn uitgevoerd.



1.3 Delfzijl

Tegenslagen en nieuw perspectief

Het verslagjaar begon voor Delfzijl in een uitgesproken mineurstemming. Kort voor de jaarwisseling werd het bankroet van aluminium-smelter Aldel uitgesproken. Vanwege de hoge stroomprijs en de malaise op de aluminiummarkt lukte het Aldel niet meer het hoofd boven water te houden. Eén van de beeldbepalende bedrijven die de industrie in Delfzijl mede heeft gevormd dreigde daarmee definitief verloren te gaan. Met een verlies van honderden arbeidsplaatsen als schrijnend sociaal gevolg.

Dat vaak een crisis nodig is om vooruitgang te brengen bewees ook de situatie rond het aluminiumbedrijf.

In april werd Aldel-eigenaar Klesch Metals B.V. bereid gevonden samen met Groningen Seaports en ESD SIC B.V. mee te werken aan een onderzoek naar de haalbaarheid van de realisatie en exploitatie van een stroomkabel. Om precies te zijn: de aanleg van een Direct Line tussen het 220 kV schakelstation van Aldel op het industriegebied Oosterhorn en een 220kV - respectievelijk een 380 kV - schakelstation bij het Duitse Emden. De elektriciteitskabel ondersteunt de concurrentiepositie van de Delfzijlster industrie, met name de chemie en de metaalindustrie, door directe toegang tot de Duitse energiemarkt, waar de stroomprijs circa 20 procent beneden die van de Nederlandse markt ligt. De Nederlandse overheid heeft het verschil tussen de binnenlandse stroomprijs en die in Duitsland nooit kunnen compenseren met als argument dat het ongeoorloofde staatssteun zou zijn.

Klesch Metals B.V. had eerder al aangegeven de kosten van de kabel-aanleg te willen dragen, maar de onderneming wilde niet de verliezen inancieren die Aldel zou lijden tot het moment dat de kabel er zou liggen. Gedurende 2014 bleek het perspectief dusdanig goed dat na de eerste onderzoeksfase besloten is de vergunningen voor de aanleg aan te vragen. Het definitieve besluit over de aanleg valt in 2016. Gestimuleerd door het perspectief op aanleg van de Direct Line besloot Klesch in november een doorstart met Aldel te maken. Klesch Aluminium Delfzijl verwacht in eerste instantie 200 mensen aan werk te helpen, veelal oud-Aldel-werknemers.

Elan

Nieuw elan bood ook de Commissie Willems, ingesteld door minister Kamp van Economische Zaken om de chemische industrie te versterken. De commissie, onder leiding van Rein Willems, oud-president-directeur van de Shell, presenteerde in maart 2014 een actieplan waarvan de kerngedachte is dat vernieuwing en vergroening het chemiecluster overeind kan houden. Doelen van het actieplan zijn gericht op vergroten van werkgelegenheid op de korte en de lange termijn, verduurzaming, kennisontwikkeling en innovatie.

Negen voorstellen heeft de Commissie Willems gedaan. In de plannen wordt - naast de steun die wordt gegeven aan de Direct Line - onder meer voorgesteld de productie van chloor te verhogen en het gebruik van infrastructuur rond stoom, stroom, water en gas centraal te beheren. Dit stoomleidingnetwerk, gassengrid en industriewaternet maakt onderlinge uitwisseling van reststromen mogelijk, waardoor de samenhang en clustervorming op het bedrijvenpark wordt versterkt. Ook komt het kostenefficiëntie bij de bedrijven ten goede waardoor de concurrentiepositie van de Delfzijlster industrie verbetert en het vestigingsklimaat in de Eemsdelta wordt versterkt. Aan de totstandkoming van een gezamenlijk netwerk voor 'utilities' werd door Groningen Seaports al langer gewerkt en met de steun vanuit de Commissie Willems is de realisatie ervan in 2014 dichterbij gekomen.

De ideeën van de Commissie Willems worden ondersteund door AkzoNobel, dat een investeringsprogramma in voorbereiding heeft



dat wordt uitgevoerd wanneer de voorstellen van de commissie daadwerkelijk ingevuld worden. AkzoNobel heeft de intentie op dat moment de productiecapaciteit voor chloor en zout te vergroten. Voor de plannen vanuit de Commissie Willems heeft het Rijk een bedrag van 40 miljoen euro beschikbaar gesteld dat als bijdrage dient voor investeringen van bedrijven. De provincie Groningen heeft 20 miljoen op tafel gelegd. De uitvoering van de aanbevelingen is nu in handen van oud-Akzo-directeur René Scheffers.

Het beeld dat in Delfzijl sprake is van louter stagnatie is ook beslist onjuist. We noemden al dat drie kwart van de bedrijven 2014 naar behoren heeft gepresteerd. In de haven lag de overslag op een hoger niveau en ook op andere vlakken zijn er positieve ontwikkelingen. Zo is in 2014 de bouw van 19 windturbines op de Schermdijk en de pier van Oterdum begonnen. Verder is in het verslagjaar gewerkt aan verbeteringsplannen voor het industrieterrein Oosterhorn en aan voorbereidende engineeringwerkzaamheden.

Innovatie op Brainwierde Weiwerd

Een mooi voorbeeld van industriële innovatie die door Groningen Seaports in gang is gezet is de ontwikkeling van de Brainwierde Weiwerd. Het voormalige wierdedorpje Weiwerd is op cultuurhistorisch verantwoorde wijze hersteld en gereed gemaakt om verder te worden ingericht voor nieuwe, kleinschalige en kennisintensieve bedrijven. In 2014 zijn de 20 kavels op Brainwierde Weiwerd gereed gemaakt voor verkoop en is gewerkt aan de opzet van een innovatief bedrijfs-verzamelgebouw.

In de illustratie op pagina 11 staat gedetailleerd weergegeven welke projecten in 2014 in de Delfzijlster havens en industriegebieden zijn uitgevoerd.

1.4 Fivelpoort en Groningen Railport

Groningen Seaports beheert tevens de multimodale terminal Groningen Railport in Veendam en het bedrijvenpark Fivelpoort in Appingedam. Op die terreinen was in 2014 een aantal positieve ontwikkelingen te zien.

Groningen Railport Veendam

Dit spoor-, weg- en water-overslagknooppunt in Veendam is één van de grootste railterminals van het land. Het fungeert als voorpost van de Eemshaven en de haven van Delfzijl en het is een belangrijk logistiek knooppunt tussen de mainports in het westen (Rotterdam, Amsterdam en Antwerpen) en die in het noorden (Bremen en Hamburg). De frequentie van het aantal wekelijkse treinshuttles naar Rotterdam is de voorbije jaren toegenomen naar nu 5. Exploitant Husa van de shuttles heeft in 2014 voorbereidingen getroffen voor de herstart van containervervoer per schip, waarmee de multimodaliteit van Groningen Railport wordt verstevigd.

Wunderline en Oostboog

In het verslagjaar is de aanleg van de Wunderline dichterbij gekomen nadat Nederland en Duitsland hierover afspraken hebben gemaakt. De Wunderline is een snelle treinverbinding tussen Groningen, Bremen en Hamburg. De totale kosten bedragen ongeveer 150 miljoen euro waarvan de Provincie Groningen 87 miljoen euro wil betalen en het Rijk 7 miljoen. Ook de Duitse deelstaat Niedersachsen is positief over de snelle verbinding en onderzoekt momenteel realisatie en kosten.

De Wunderline vergroot ook de mogelijkheden van goederentreinen van Groningen Railport naar Duitsland. Daarvoor is echter aanleg van de zogeheten Oostboog van groot belang. Om naar Duitsland te rijden moeten treinen nu nog eerst van Veendam naar Onnen, waar ze keren en hetzelfde traject afleggen naar Duitsland. De Oostboog, een stuk spoor van ruim drie kilometer bij Zuidbroek, kan deze onwenselijke situatie beëindigen en de aansluiting van Veendam op het fijnmazige Duitse spoornet aanzienlijk efficiënter maken. De terminal in Veendam zal dan kunnen fungeren als draaischijf tussen Rotterdam en Bremen/Hamburg. Groningen Seaports pleit al langer voor de Oostboogconstructie en heeft in 2014 opnieuw overlegd met de provincie over een oplossing voor deze kwestie.

In Duitsland bestaat overigens een vergelijkbare hindernis bij het dorpje Ihrhove, tussen Leer en Papenburg. Treinen uit Nederland met bestemming Ruhrgebied – en andersom – moeten nu eerst naar het noordelijke Emden om daar in de goede richting te worden gezet.

Verdubbeling N33

De verdubbeling tussen Assen en Zuidbroek van deze weg is in 2014 voltooid. Het verbetert de bereikbaarheid van de havens en industriegebieden in de gehele Eemsdelta maar de verdubbelde N33 is zeker ook voor Groningen Railport van belang. De aan- en afvoerroute voor goederenverkeer wordt efficiënter. Bovendien laat de nieuwe weg zwaarder verkeer toe.

Fivelpoort

Het mkb-terrein Fivelpoort (46 hectare) in Appingedam op een zichtlocatie aan de N33 is bedoeld voor bedrijven in de dienstverlenende sector en kleinschalige industrie. Het is een gezamenlijk initiatief van de gemeenten Appingedam en Delfzijl en Groningen Seaports. De ontwikkelingen zijn er kleinschalig, maar zeker positief. Op Fivelpoort is nog ongeveer 20 hectare beschikbaar.

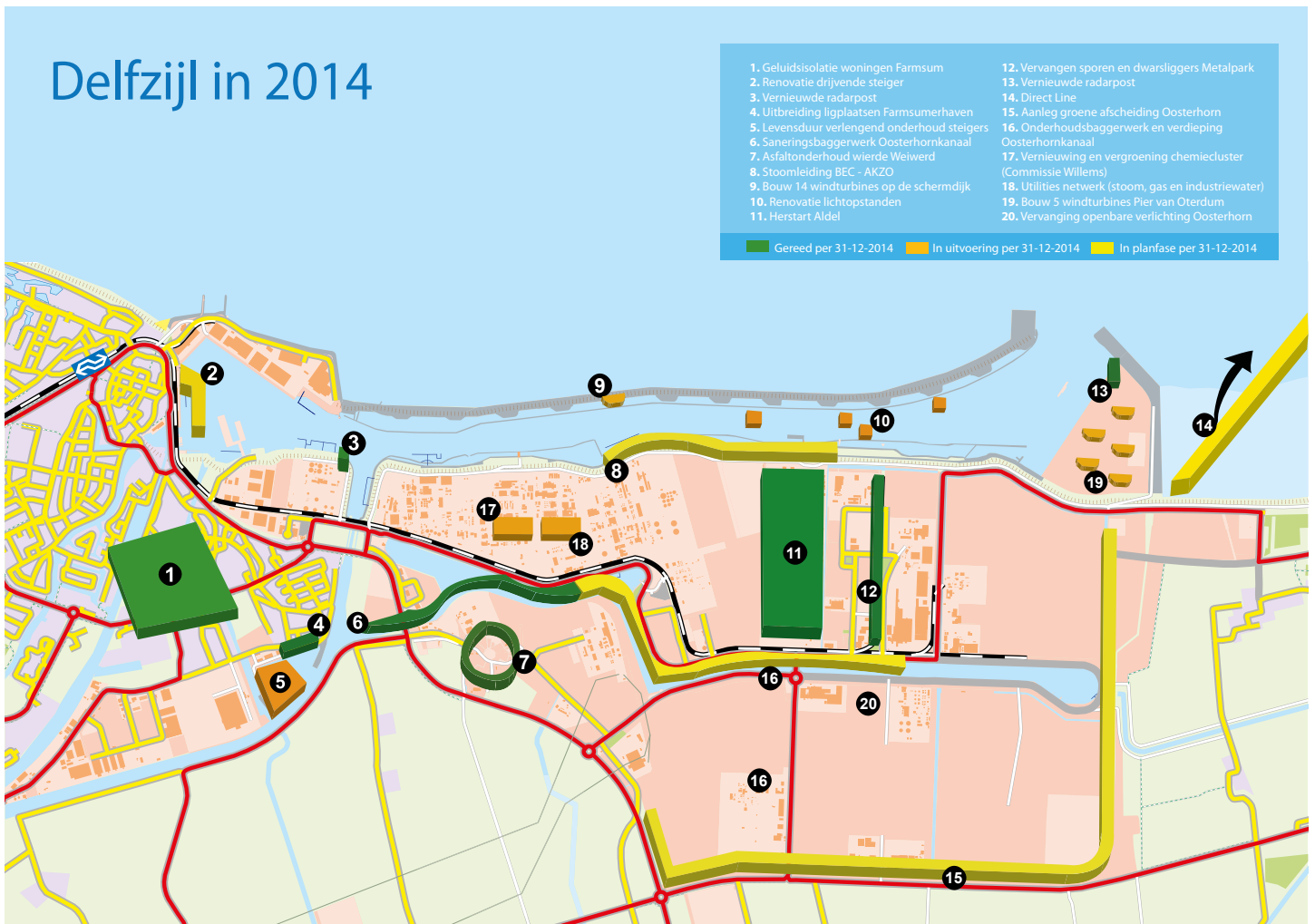
De meeste aandacht ging in 2014 uit naar de start van de bouw van het Centrum Veilig Wonen (CVW) dat de afwikkeling van aardbevings schade gaat regelen. Het CVW bouwt een semi-permanent kantoor en parkeerplaats voor 150 medewerkers op een terrein van 1 hectare.

Graansilo Appingedam startte op Fivelpoort met de bouw voor een uitbreiding met een nieuwe opslagloods voor granen en veevoerders.

Kamphuis Lastechniek verdubbelde in 2014 het bedrijfsgebouw. Ook het industrieel verhuurbedrijf Abird, dat in 2013 Kamphuis Lastechniek overnam, vestigde zich op Fivelpoort.

Om het terrein onder de aandacht van potentiële vestigers te brengen heeft Groningen Seaports een marketingprogramma voor Fivelpoort opgezet.

Delfzijl in 2014



Hoofdstuk 2 - Strategische Goal: Duurzaamheid

'Groene groei' blijft bovenaan de agenda

In de Eemsdelta zijn economie en ecologie beide van groot belang en onlosmakelijk met elkaar verbonden. Dat wordt ook door Groningen Seaports onderschreven, want wat Groningen Seaports nastreeft is een Eemsdelta met een vitale economie én een vitale ecologie.

Groningen Seaports is er in de eerste plaats om economische groei in de Eemsmonddregio te stimuleren. De missie en de Havenvisie 2030 zijn hiervoor de basis. Daarin staat dat Groningen Seaports verantwoord, integer en duurzaam de economische activiteiten en daarmee de werkgelegenheid wil stimuleren. Duurzaamheid wil Groningen Seaports doorvoeren in alle producten, diensten en activiteiten. Groningen Seaports en haar klanten willen voorbereid zijn op een toekomst met schaarsere grondstoffen en hogere kosten voor energie en water. Ook wil Groningen Seaports zich rekenschap geven van de eisen vanuit de samenleving voor verlaging van de milieudruk en beperking van effecten op natuur en sociale omgeving. Niet in de laatste plaats vragen klanten Groningen Seaports hen te helpen duurzaam ondernemen mogelijk te maken.

In 2014 heeft Groningen Seaports gewerkt aan de doelstelling van groene groei via:

- Acquisitie van bedrijven die werken op basis van reststoffen en biobased grondstoffen
- Vergroening van het chemiecluster. Een ontwikkeling die een impuls heeft gekregen door het actieplan 'Chemie op Stoom' van de Commissie Willems
- Faciliteren en ondersteunen van bestaande bedrijven met energiescans
- Faciliteren en versterken van bedrijven in het cluster van de offshore windenergie
- Clustering van bedrijven en stimuleren van co-siting. Dat laatste betekent dat een nieuw bedrijf zich vestigt op of naast een bestaande onderneming. Daardoor kunnen bedrijven bijvoorbeeld gebruik maken van elkaars reststromen van warmte, energie of afval. Het verduurzaamt productie en leidt bovendien tot kostenbesparing.
- Stimulering van hergebruik van reststromen van warmte, water, stoom, gassen en elektriciteit.

Vertrouwen

Natuur- en milieuorganisaties volgen de ontwikkelingen in het havengebied kritisch. Groningen Seaports heeft oog en oor voor de argumenten van de natuur- en milieuorganisaties en streeft naar constructief overleg. Ook in 2014 heeft Groningen Seaports periodiek rond de tafel gezeten met organisaties zoals Natuurmonumenten, de Natuur- en Milieufederatie Groningen, het Groninger Landschap en de Waddenvereniging. Groningen Seaports ervaart het contact met deze organisaties als hecht en goed. Discussies zijn inhoudelijk en zakelijk.

Duurzaamheidsprogramma's

Veel van de duurzaamheidsinitiatieven zijn een gezamenlijke zaak van industrie, overheden en milieuorganisaties. Met hen heeft Groningen Seaports een reeks samenwerkingen opgezet die zijn vastgelegd in programma's. In het kader van die programma's is in het verslagjaar gewerkt aan een reeks projecten. De belangrijkste programma's zijn Ecologie en Economie in Balans en 'Beheerplan Wadden en Eems-Dollard'.



Ecologie en Economie in Balans

Samen met het bedrijfsleven, natuur- en milieuorganisaties en andere overheden streeft de provincie Groningen naar een aantrekkelijker vestigingsklimaat voor bedrijven, duurzame groei van economische activiteiten, verbetering van het Eems-Dollard estuarium en kwaliteitsverhoging van het milieu en de leefomgeving. Dat gebeurt onder de paraplu van het project Ecologie en Economie in Balans.

In 2014 hebben 7 partijen een handtekening gezet onder de samenwerkingsovereenkomst Natuurverbetering en verbetering bereikbaarheid Eems-estuarium. Via de uitvoeringsprogramma's 2013 en 2014 - 2015 zijn meerdere projecten in gang gezet

Beheerplan Waddenzee en Integraal Managementplan Eems-Dollard

Rijk, provincie Groningen en de Duitse overheid werken samen aan beheerplannen voor de Waddenzee en het Eems-Dollard estuarium. De plannen zijn een uitvloeisel van de aanwijzing van de Waddenzee als Natura 2000-gebied. Groningen Seaports neemt deel aan klankbord- en projectgroepen om enerzijds informatie aan te leveren en anderzijds te kunnen anticiperen op economische ontwikkelingen en ecologische waarden die daar de gevolgen van ondervinden.

In het kader van het Integraal Managementplan Eems Dollard en als partner in het project Ecologie en Economie in Balans doet Groningen Seaports mee in het MIRT-onderzoek Eems Dollard (Meerjaren Infrastructuur Ruimte en Transport). In 2014 is de eerste fase afgerond, waarbij de status van het ecosysteem is geïnventariseerd. Factoren die de staat van het estuarium bepalen zijn vastgesteld. Maatregelen zijn beoordeeld op hun ecologische effectiviteit. Het MIRT-onderzoek krijgt in 2015 een vervolg.

Werkprogramma zeehavens

Parallel met het project Ecologie en Economie in Balans heeft Groningen Seaports, met het ministerie Infrastructuur en Milieu, het bedrijfsleven en collega-zeehavens in 2014 het Werkprogramma zeehavens 2014-2016 ondertekend. Dit is een programma gericht op economische versterking van de zeehavens en realisatie van hun duurzaamheidsambities. In het kader van dit programma is in het verslagjaar een aantal maatregelen genomen.

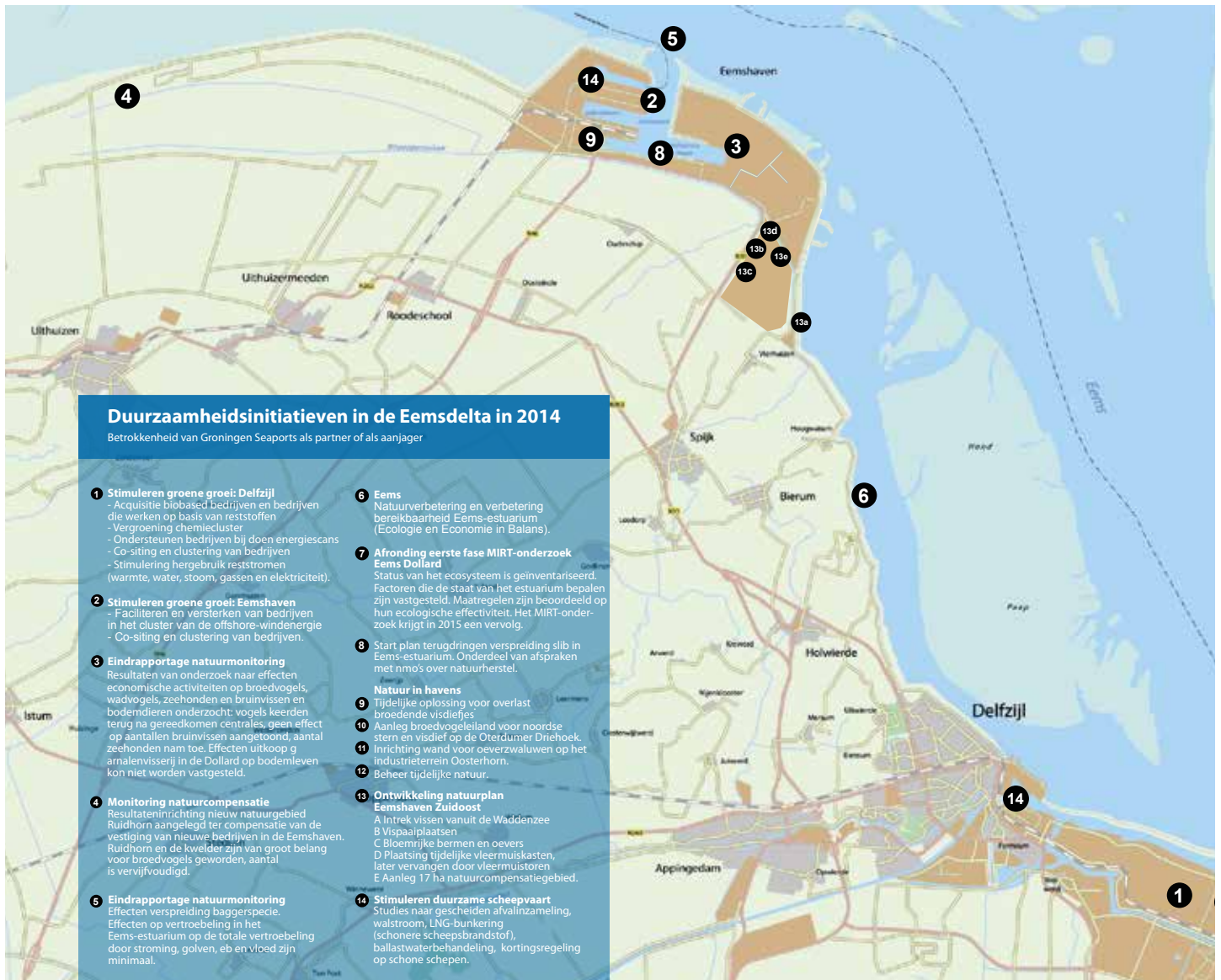
Aanleg tijdelijke natuur

Groningen Seaports geeft haar braakliggende terreinen tijdelijk aan de natuur. Dankzij de Ontheffing Tijdelijke Natuur kan de natuur zijn gang gaan en worden in de toekomst geen compensatiemaatregelen vanuit de Flora en Faunawet voorgeschreven wanneer natuur weer ruimte moet maken voor bedrijvigheid. Er bestaan echter nog onzekerheden over compensatieverplichting vanuit natuurbeschermingswetgeving. Groningen Seaports is één van de partners in de Green Deal Tijdelijke Natuur om dit knelpunt samen met de overheid en natuurorganisaties op te lossen. De Green Deal Tijdelijke natuur heeft in 2014 een nominatie ontvangen voor één van de 3 beste Green Deals. In 2015 worden de awards uitgereikt.

Ecoports certificaat

Naast maatregelen die bedoeld zijn om duurzaamheid in brede zin in de Eemsdelta te stimuleren werkt Groningen Seaports ook aan verduurzaming in de eigen organisatie. De wens om intern te vergroenen komt het duidelijkst tot uitdrukking in het beleid rond de Ecoports-certificering. Het certificaat wordt iedere twee jaar opnieuw verstrekt wanneer een havenorganisatie aantoonbaar voortgang boekt op het terrein van milieu en duurzaamheid. In 2015 verloopt het vierde Ecoports certificaat van Groningen Seaports. Samen met belanghebbenden is gewerkt aan het opzetten van nieuwe acties en het aanvullen van gegevens om milieu-indicatoren inzichtelijk te maken. We verwachten dat het Ecoports Certificaat in 2015 opnieuw wordt toegekend.

In de illustratie van de Eemsdelta hieronder is te zien bij welke duurzaamheidsinitiatieven Groningen Seaports in 2014 betrokken was.



Hoofdstuk 3 - Strategische Goal: Excellente bedrijfsvoering

Organisatieverbetering en nieuwe inkomstenbronnen

Het verslagjaar was het eerste volledige jaar waarin Groningen Seaports als verzelfstandigde onderneming opereerde. Een organisatorische verandering die in 2013 is doorgevoerd om slagvaardigheid en professionaliteit van Groningen Seaports te vergroten. Die organisatorische kwaliteiten zijn van groot belang aangezien economische omstandigheden sneller wijzigen dan ooit en alleen een alerte, innovatieve en klantgericht opererende organisatie in dat economisch kader succesvol kan zijn. Groningen Seaports ervaart de verzelfstandiging duidelijk als een impuls ter versterking van ondernemingszin en klantgerichtheid die de organisatie nodig heeft om activiteiten te laten groeien, klanten te trekken en inkomsten te doen toenemen.

De verzelfstandiging van Groningen Seaports betekent ook veel voor de professionalisering van bestuur en toezicht. De NV-vorm levert een transparantere bestuursstructuur op en beperkt juridische en financiële risico's. Basis voor de professionalisering van de organisatie is de excellente bedrijfsvoering waar Groningen Seaports naar streeft. In 2014 is daarin weer belangrijke vooruitgang geboekt.

Ten opzichte van voorgaande jaren is de goal 'Bedrijfsvoering in control' op een hoger ambitieniveau gebracht door wijziging ervan in 'Excellente bedrijfsvoering'. Een belangrijk element in het verbetertraject is het project GSP 2.0, waar de voorbije jaren aan is gewerkt.

Personeel

De prestaties van Groningen Seaports zijn allereerst te danken aan de inzet, motivatie en professionaliteit van het personeel. De personele bezetting per ultimo 2014 bedraagt 83 medewerkers. De medewerkers tonen een enorme bereidheid om de visie en de doelen van de organisatie te realiseren. Er is in de voorbije jaren veel gevergd van de flexibiliteit van het personeel, want de toegenomen omvang van de investeringsportefeuille heeft veel werk en nieuwe taken met zich meegebracht. Betrokkenheid en motivatie komt ook tot uitdrukking in een verzuimcijfer dat altijd erg laag is geweest. In de voorbije jaren lag het rond de 3 procent. In het verslagjaar vertoonde het cijfer echter een stijging naar 5,95 procent. De zaak heeft de aandacht van het management en er is advies ingewonnen bij de ArboUnie.

Nieuwe verdienmodellen

In 2014 is gewerkt aan de invulling van nieuwe businessconcepten via de Energy B.V. en Utilities B.V. Deze nieuwe businessconcepten zijn bedoeld om nieuwe inkomstenbronnen aan te boren door kennis die binnen Groningen Seaports aanwezig is te benutten voor nieuwe marktactiviteiten. De nieuwe B.V.'s zijn een exponent van de meer marktgerichte manier van opereren van Groningen Seaports.

Naast vergroten van inkomsten is in 2014 de aandacht uitgegaan naar kostenbesparing. Doelstelling was de beïnvloedbare kosten terug te dringen met 10 procent. Er is in het verslagjaar bespaard op onder meer marketing en pr, secundaire kosten personeel en op advieskosten.

Versterking interne organisatie GSP 2.0

Via dit project is in 2014 verder gebouwd aan versterking van de interne organisatie, met name op het gebied van organisatie-inrichting (structuur), sturing (leiderschap), processen (werkwijze) en cultuur (gedrag). Een belangrijke taak bij het aanscherpen van de interne organisatie is weggelegd voor de business unit Business Operations, de ondersteunende en organiserende eenheid binnen de organisatie. Verdere professionalisering van de interne processen is in 2014 bereikt door verbetering van proces- en informatiemanagement. Slimmer samenwerken en verbetering van de business-planning en -control gelden hier als leidraad. De interne informatievoorziening is verbeterd, er is



gewerkt aan ontwikkeling van een financieel sturingsmodel en ook is er veel aandacht geschonken aan de onderlinge samenwerking en interne communicatie.

Vanuit de één-loket-gedachte is in 2014 de nieuwe afdeling Sales Support opgezet. Sales Support zal de acquisitie, de verkoop van terrein en het relatiebeheer ondersteunen. De opzet van de nieuwe afdeling leidt ook tot meer efficiency en een besparing in fte's doordat een aantal taken, units en verantwoordelijkheden in Sales Support zijn samengebracht. Naast de aandacht voor de financiële planning en control is in 2014 vooruitgang geboekt in de strategische planning en control via onder meer verbetering van de onderbouwing van het businessplan voor de komende jaren (2015 - 2019). Dat betekent dat gestructureerd en gericht wordt gewerkt aan het bereiken van verder weg gelegen doelen.

Optimalisering managementorganisatie: GSP 3.0

Parallel aan GSP 2.0 is gewerkt aan het project GSP 3.0, dat een opleidingsprogramma omvat voor het managementteam, de RvC, de ambtelijke ondersteuning, de Algemene vergadering van Aandeelhouders en de Ondernemingsraad. In verband met de implementatie van de nieuwe governance-structuur, gericht op verantwoord en behoorlijk bestuur, heeft het management eveneens gewerkt aan aanscherping van competenties die hiervoor benodigd zijn.

Upgrade haveninformatiesystemen

Tevens is de koppeling voorbereid van het Noordelijk Haven Informatie Systeem (NHIS) aan het nationaal Maritiem Single Window (MSW). EU-wetgeving vraagt hierom. De zeescheepvaart moet in verband met grensbewaking, logistieke processen en havenbeveiliging gegevens aanleveren. Het MSW zorgt ervoor dat de zeescheepvaart gegevens over schepen en lading via één systeem aangeleverd kunnen worden.

Havensamenwerking

De N.V.-structuur betekent tevens dat de organisatie dezelfde juridische vorm heeft gekregen als andere Nederlandse zeehavens, wat samenwerking met hen vereenvoudigt. In 2014 is met de Branche Organisatie Zeehavens een samenwerkingsprogramma begonnen. In noordelijk verband werken de havens samen in de Noordelijke Havenalliantie. Omdat Groningen Seaports met name potentie ziet in samenwerking met het Havenbedrijf Rotterdam zijn gesprekken geïntensiveerd. Er is een lijst van samenwerkingsprojecten opgesteld.

Hoofdstuk 4 - De Eemsdelta en nationale en internationale ontwikkelingen

Eemsdelta als regionaal-economische ruggengraat

De haven- en industriegebieden in de Eemsdelta hebben zich in het voorbije decennium definitief ontplooid tot een belangrijke schakel in de Noord-Nederlandse economie. Grootschalige investeringsprojecten en de ontwikkeling van de Eemsdelta-regio als energieknooppunt hebben de ruggengraat van het gebied versterkt, de schaalgrootte is toegenomen en de kwetsbaarheid is verminderd.

Landelijke betekenis

De industrie in de Eemsdelta is niet alleen een belangrijke trekker van regionaal economische ontwikkelingen. Ook nationaal gezien is het gebied van toonaangevend economisch belang. Ongeveer een derde van de nationale elektriciteitsproductie wordt er gegenereerd en circa 15 procent van wat de chemische industrie in Nederland produceert komt uit Delfzijl.

Het staat buiten kijf dat de bedrijvigheid daarmee een belangrijke bijdrage levert aan de nationale economie. Een ruwe schatting becijfert de toegevoegde waarde op 0,8 à 1 miljard euro.

De havens vervullen als logistiek knooppunt tevens een rol van landelijke en internationale betekenis. Niet voor niets heeft het kabinet de havens en Groningen Railport in Veendam opgenomen in het Mainportnetwerk Nederland. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte die het orderingsbeleid voor de komende jaren aangeeft, erkent de regering ook het nationaal belang van de Eemshaven als Energy Port. Dat fundament wordt verder versterkt door de ontwikkeling van de Eemshaven als Data Port en als knooppunt voor de offshore-windindustrie.

De havens en nationaal Topsectorenbeleid

Noord-Nederland heeft de afgelopen jaren werk gemaakt van profilering als nationale energieregio. Op basis van samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven is het Noorden uitgegroeid tot een concentratiegebied voor nieuwe energie-investeringen onder de vlag van Energy Valley. Mede daarom heeft het kabinet Rutte II in het regeerakkoord de noordelijke activiteiten op energiegebied aangewezen als cluster van nationaal belang, vergelijkbaar met onder meer Brainport Eindhoven, Mainport Schiphol en Mainport Rotterdam. Momenteel is de Energy Valley-regio het decor voor een omvangrijk investeringsprogramma op het vlak van energie. Bij elkaar gaat het om een bedrag van 25 miljard euro aan een grote diversiteit van projecten. Hier ligt een duidelijk raakvlak met de activiteiten van Groningen Seaports, aangezien een aanzienlijk deel van de energie-investeringen wordt gedaan in de Eemsmondregio.

Mainportbeleid en havensamenwerking

Sinds midden jaren 80 voert Nederland een Mainportbeleid, met als belangrijkste pijlers de Mainports Rotterdam en Schiphol. Het kabinet Rutte II vindt het van belang dat zowel de nationale luchthaven als het Rotterdamse haven- en industriegebied hun internationaal concurrerende positie verder uitbreiden. Daarvoor is onder meer een betere samenwerking tussen Nederlandse zeehavens nodig. In de visie van het kabinet dienen alle zeehavens, rail- en binnenvaartterminals en andere logistieke knooppunten één efficiënt netwerk te vormen dat kan concurreren met andere logistieke ketens in Noordwest-Europa. Daarbij wil het kabinet ook de havengerelateerde industrie versterken, met name in de sectoren energie en chemie.



Na het opheffen van de nationale Havenraad heeft Groningen Seaports samen met de havens van Rotterdam, Amsterdam en Vlissingen gezocht naar een nieuw structureel samenwerkingsverband. Daaruit is de Branche Organisatie Zeehavens (BOZ) ontstaan waarin Groningen Seaports een belangrijke inbreng heeft.

Het BOZ-overleg is productief. Zo zijn onder meer afspraken gemaakt over eenduidige tariefstructuren, er is afstemming bereikt op het terrein van veterinaire zaken en er zijn stappen gezet in de uniformering van computersystemen van de havens. Naar buiten toe trekken de havens onder de vlag van Holland Ports regelmatig gezamenlijk op, ook op bijvoorbeeld buitenlandse handels- en promotiebeurzen. Voor Groningen Seaports betekent dat een belangrijke winst aangezien de organisatie zich op deze manier sterker kan profileren dan wanneer ze dat op eigen houtje zou doen.

Tegelijkertijd met het hechter worden van de samenwerking, verschuift de aard van de concurrentie tussen havens. Zeehavens concurreren niet alleen onderling met elkaar, maar de concurrentie geschiedt steeds meer tussen logistieke ketens. Ook dat vraagt om efficiency en regie en dus om actieve samenwerking met andere zee- en binnenhavens, logistieke knooppunten in het achterland en industrie centra. Groningen Seaports zoekt in de eerste plaats samenwerking met Rotterdam, maar ook met havens in Noord-Duitsland.

Arbeidsmarkt

De voorspoed in de havens, in combinatie met een vrij sterke vergrijzing, zet de beschikbaarheid van arbeidskrachten onder druk. Met name het aanbod van technisch geschoolde werknemers is te beperkt. Naar verwachting worden de tekorten de komende jaren alleen maar groter door structurele factoren zoals vergrijzing, de afnemende beroepsbevolking door krimp en het gemiddeld lage opleidingsniveau. Tegelijk stijgt de vraag naar technisch geschoold personeel in een aantal groeisectoren. Aangezien beschikbaarheid van goed geschoolde medewerkers een belangrijke vestigingsplaatsfactor is, voelt Groningen Seaports hier een verantwoordelijkheid. Helaas is in 2014 gebleken dat het initiatief voor het Seaports Xperience Center (SXC) niet heeft opgeleverd wat ervan werd verwacht. Het SXC is opgezet door overheden, het bedrijfsleven, scholen en arbeidsmarktorganisaties om het arbeidsmarktaanbod te verbeteren. Na 4 werkzame jaren is eind 2014 besloten het SXC over te dragen aan onderwijsinstellingen. Hun opdracht in het voortgezette SXC is om jongeren enthousiast te maken voor techniek.

Hoofdstuk 5 - Na 2014

Herstel krijgt bredere basis

Het jaarverslag heeft u een indruk gegeven van de gebeurtenissen, trends en ontwikkelingen in 2014. Groningen Seaports sluit af met een positieve blik op de jaren die komen. De prille verbeteringen in de economie die aan het begin van het verslagjaar zichtbaar waren hebben in het afgelopen jaar een bestendig karakter laten zien.

De groei van de wereldhandel trekt aan, blijkt uit cijfers van het Centraal Planbureau (CPB). Voor 2015 gaat het CPB uit van een groeipercentage van 4,3 procent. In 2014 lag het nog op 2,4 procent en twee jaar eerder was het nog maar een zuinige 0,7 procent. De internationale economische ontwikkelingen zijn in dit opzicht bemoedigend. Tegelijk vinden de negatieve onzekerheden ook hun wortels in geopolitieke ontwikkelingen. Het verloop van de crisis in de Oekraïne, de problemen in het Midden-Oosten en de financiële en politieke perikelen in Griekenland vormen een risico voor de wereldeconomie.

Voor de binnenlandse economie raamt het CPB de groei in 2015 vooralsnog op 1,25 procent (2014: 0,75 procent). Het is vooral de toename van de export met 3,75 procent in 2015 die de motor van de binnenlandse groei is.

De overwegend gunstige groei prognoses voor de mondiale handel, de export, investeringen en binnenlandse bestedingen zijn ook voor de Eemshaven positief. Ze openen tevens de weg naar verdere verduurzaming, want daarvoor zijn in de eerste plaats middelen om te investeren nodig. De aantrekkende economie zal de beweging richting een circulaire economie gebaseerd op duurzaam energie- en grondstoffen-gebruik een impuls geven. Het is een ontwikkeling die ook wordt gedreven door de maatschappelijke wens tot verduurzaming. In de Eemshaven kan deze beweging via het actieplan van de Commissie Willems en de voorstellen van de Economic Board een impuls krijgen. Verduurzaming is ook het belangrijkste antwoord op het uitputten van de voorraad fossiele brandstoffen. Waarbij voor Nederland vooral het opraken van de gasvoorraad telt. Op nationaal en internationaal niveau is het aantal concrete plannen voor serieuze alternatieven schaars, terwijl over circa 20 jaar de aardgasvoorraad uitgeput zal zijn. Hoe deze omstandigheden en trends zich ontwikkelen bepaalt mede aard en omvang van de activiteiten in de havens en op de industriegebieden. Groningen Seaports treedt deze veranderende omstandigheden met een open blik tegemoet. Als innoverende en lerende organisatie wil Groningen Seaports er flexibel op kunnen inspelen. Ondertussen blijft werving van nieuwe investeerders en ontwikkeling de komende jaren een belangrijke focus van Groningen Seaports.



Tevens krijgt invoering van nieuwe businessconcepten, gericht op het genereren van nieuwe bronnen van inkomsten, de komende jaren veel aandacht.

Eemshaven na 2014

De Eemshaven is met de komst van het datacenter van Google een nieuwe groeifase ingegaan en tevens een nieuwe en perspectiefrijke ontwikkelingsrichting ingeslagen. Groningen Seaports denkt dat Eemshaven Zuidoost de potentie heeft zich te ontwikkelen richting Noordwest-Europees knooppunt van data- en internetverkeer. Ook voorziet Groningen Seaports verdere groei van de Eemshaven als Energy Port. Met name de groei van de sector offshore-wind zal daarvoor verantwoordelijk zijn. De realisatie van een helihaven en de ontwikkeling van windparken ten zuiden van de Eemshaven zullen eveneens bijdragen aan het versterken van de profilering als energiehaven.

Om de groei op het terrein van data te versnellen werkt Groningen Seaports aan plannen om de Eemshaven te ontwikkelen als internetknooppunt (Internet Exchange).

Delfzijl na 2014

Voor de energie-intensieve chemie en metaalindustrie in Delfzijl gloort nieuw perspectief dankzij de initiatieven die hiervoor op touw zijn gezet, het actieplan van de Commissie Willems voorop. Dat toont begin 2015 al zijn waarde voor de Delfzijlster industrie met de toekenning van een investeringssubsidie van 8 ton voor het bedrijf ChemCom (het vroegere Dynea) vanuit de Regionale Investeringsregeling Groningen, één van de opbrengsten van het actieplan. Veel mag ook worden verwacht van de aanleg van de stroomverbinding met Duitsland, de Direct Line en het economisch versterkingsprogramma voor de aardbevingsregio van de Economic Board.

Beschikbaarheid bedrijventerreinen

Dankzij de ontwikkeling van Eemshaven Zuidoost is in de Eemshaven voldoende grond beschikbaar voor ondernemingen in de hoek van data, ict en ondersteunende bedrijvigheid. Ook is met de aanleg van haven- en industrieterreinen in andere delen van de Eemshaven voldoende terrein beschikbaar. Met name in het westelijk deel van de haven, in en om de Beatrixhaven zijn volop ontwikkelingsmogelijkheden. Ook Delfzijl biedt voldoende industrieterrein voor uitbreidingen en nieuwvestiging van bedrijven.

Aanpak verbindingen

Een aantal zaken vraagt tegelijkertijd dringend om aandacht. In de eerste plaats vergt de groei van de havens en industriegebieden verbetering van spoor- en wegverbindingen. Goed nieuws is dat Rijk en provincie hebben afgesproken ook het resterende deel van de N33 vanaf Zuidbroek naar Appingedam/Delfzijl te verdubbelen. Groningen Seaports wil echter ook het belang van het doortrekken van die verdubbeling naar de Eemshaven benadrukken.

Ook de wegverbinding N360 van Groningen naar Delfzijl vraagt om verbetering. Deze verbinding werkt als een flessenhals, vooral voor het vrachtverkeer.

Wat betreft de spoorverbindingen betekent de ontwikkeling van de spoorverbinding voor personenvervoer naar de Eemshaven een stap vooruit. Wenselijk wat betreft de spoorinfrastructuur is de aanleg van de Oostboog bij Veendam. Het is een noodzakelijke voorwaarde voor verdere ontwikkeling van de Eemsdelta als logistiek knooppunt.

Een ander belangrijk element in de infrastructuur is de aanleg van een nieuwe zeesluis in Delfzijl die de opwaardering van de noordelijke hoofdvaaroute compleet moet maken. De vaarverbinding tot natte snelweg van Amsterdam via Lemmer naar Duitsland is voor 150 miljoen euro verbeterd. De zeesluis die toegang geeft tot het Duitse vaarwegennet is echter niet berekend op de omvang van de moderne binnenvaartschepen, waarvoor die opwaardering juist bedoeld was. Dat is een hoogst onwenselijke situatie.

Arbeidsmarkt

Een ander knelpunt is de arbeidsmarkt. Daar dreigen op de lange duur tekorten in aantallen maar ook in de mate waarin personeel is gekwalificeerd voor het werk in de toenemend innovatieve bedrijven.

Vergrijzing is een van de hoofdoorzaken, naast de mismatch tussen schoolopleidingen en de vraag van het bedrijfsleven. Door het gebrek aan technisch geschoolde jongeren kampen veel ondernemingen zelfs in tijden van krimp al met tekorten. Dit vraagt om een gezamenlijke actie van scholen, bedrijfsleven en gemeenten. Groningen Seaports wil hier een bijdrage leveren.

Tenslotte

De trend is duidelijk. Er is vertrouwen in herstel en de groei krijgt gestaag een bredere basis. Groningen Seaports heeft in de voorbije jaren met een moderne haven- en industrie-infrastructuur het fundament gelegd waarop de groei in de Eemsdelta verder kan bouwen. Daarmee is Groningen Seaports als goed toegerust, professioneel bedrijf met een heldere kijk op een groene toekomst van de Eemsdelta klaar voor wat komt: de verdere ontwikkeling van de Eemshaven als Energy en Data Port en de groei van de biobased-industrie in Delfzijl.

Groningen Seaports blijft nuchter zaken doen en vasthouden aan uitgangspunten waar de organisatie waardering voor ontvangt: goed koopmanschap en realiteitszin in prognoses. Onder regie van Groningen Seaports kan de Eemsmondregio zich verder ontwikkelen tot een voor- aanstaand nationaal groen industrie- en havencomplex.



Hoofdstuk 6

Verslag Raad van Commissarissen

Inleiding

De RvC heeft kennis genomen van het verslag van de directeur over het boekjaar 2014. De jaarrekening is door EY gecontroleerd en op 28 april 2015 van een goedkeurende controleverklaring voorzien. Deze is te vinden op pagina 54. De RvC adviseert de aandeelhouder de jaarrekening 2014 vast te stellen en decharge te verlenen aan de directeur.

Strategie en toezicht

De RvC houdt toezicht op het beleid van de directeur en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en staat de directeur en het management met raad ter zijde. De RvC richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de vennootschap. De RvC neemt daarbij ook in aanmerking de maatschappelijke aspecten die voor de organisatie relevant zijn. De wijze waarop de RvC haar taak uitoefent is vastgelegd in de statuten van Groningen Seaports en het door de aandeelhouder vastgestelde Reglement van de RvC.

Samenstelling en taakverdeling van de RvC

De RvC bestaat uit vijf personen. Statutair is bepaald dat drie daarvan onder bindende voordracht van Provinciale Staten van Groningen, resp. gemeenteraden van Delfzijl en Eemshoofd kunnen worden benoemd en één onder een niet-bindende voordracht van de Ondernemingsraad van de vennootschap. De huidige verhouding man / vrouw is 3 mannen en 2 vrouwen.

De RvC bestaat uit de volgende leden:

mevrouw Y.P. (Yvonne) van Mastriigt (voordracht Provinciale Staten Groningen)
de heer E.A. (Emme) Groot (voordracht Raad van Delfzijl)
mevrouw M. (Marijke) van Beek (voordracht Raad van Eemshoofd)
de heer H. (Herman) Roose (voordracht Ondernemingsraad)
de heer L.C. (Bert) Bruggeman.

Binnen de RvC bekleedt de heer Bruggeman de functie van voorzitter. De RvC wordt ondersteund door de secretaris van de vennootschap, dhr. R.O. (René) Genee. Commissarissen worden benoemd voor een periode van vier jaren. Ze kunnen één maal worden herbenoemd. De RvC kan een rooster van aftreden vaststellen. Dit zal in de loop van 2015 worden vastgesteld, waarbij wordt getracht de commissarissen, hoewel grotendeels gelijktijdig benoemd, in de tijd gespreid te laten aftreden.

Nevenfuncties en scholing

De leden van de RvC vervullen een reeks nevenfuncties. Deels zijn dat functies die ze vanuit hun hoofdwerkzaamheden op formele grond verrichten, overige nevenfuncties worden vervuld vanuit diverse motieven, zoals de wens specifieke deskundigheid in te brengen of maatschappelijke betrokkenheid te tonen. Een volledige lijst van nevenfuncties is te vinden op pagina 39. Teneinde accuraat en up-to-date de toezichhoudende functie te kunnen blijven vervullen hebben diverse leden van de RvC in het kader van permanente educatie bij- en nascholingsactiviteiten verricht.



Vergaderingen

De RvC is in 2014 acht keer in vergadering bijeen gekomen. Bij de reguliere vergaderingen is de directeur aanwezig. De RvC heeft in de vergaderingen middels goedkeuring van periodieke financiële rapportages controle en toezicht gehouden op het gevoerde financiële beleid. Verder heeft de RvC de begroting over 2015 en het bedrijfsplan voor de jaren 2015-2019 goedgekeurd en is de aandacht van de RvC uitgegaan naar het goed vormgeven van de RvC. In detail is aandacht uitgegaan naar:

- faillissement van Aldel
- Commissie Willems
- natuurverbetering en verbetering bereikbaarheid Eems-estuarium
- spoor Roodeschool-Eemshaven
- financiering Groningen Seaports N.V.
- verdienmodellen
- grondtransacties met o.a. Google en Vondelingenplaat Recycling B.V.
- Direct Line
- Derivatcontract Société Generale
- Schikking en voortijdige afkoop Domeingronden
- liquidatie Fivelpoort CV en Fivelpoort Beheer BV

Overleggen

Formele overleggen met de aandeelhouder hebben in 2014 niet plaatsgevonden. Wel zijn de voorzitter van de RvC alsmede de voorzitter van de auditcommissie op uitnodiging aanwezig geweest bij, en hebben als zodanig deelgenomen aan, vergaderingen van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports. In deze AB-vergaderingen werd besloten over het stemrecht van de Gemeenschappelijke Regeling als (enig) aandeelhouder van de vennootschap.

De voorzitter van de RvC heeft een evaluatief gesprek gevoerd met de voorzitter van de Gemeenschappelijke Regeling, waarbij de voorzitter van de Gemeenschappelijke Regeling sprak namens de aandeelhoudende partij in de vennootschap. De RvC heeft als geheel een bijeenkomst met directeur en MT-leden bijgewoond. De voorzitter van de RvC heeft regelmatig voortgangs- en agenda overleggen gevoerd met de directeur. Ook heeft de voorzitter van de RvC op incidentele basis individuele gesprekken gevoerd met MT-leden. Tevens hebben de voorzitters van de RvC en van de auditcommissie overleg gehad met de Ondernemingsraad van de vennootschap.

Commissies

In lijn met de gedachten rond professionalisering van intern toezicht en uitvoering van de governance-richtlijnen functioneert binnen de RvC een auditcommissie conform een door de RvC vastgesteld reglement. Leden van de auditcommissie zijn de heren Roose en Groot, waarbij de heer Roose de voorzittersfunctie vervult. De auditcommissie ziet toe op interne risicobeheersings- en controlesystemen, de financiële informatieverschaffing door de directeur en op de rol van de interne auditfunctie. Ook let de auditcommissie erop dat de aanbevelingen van accountant worden opgevolgd en beoordeelt de commissie het beleid m.b.t. ICT. In 2014 heeft de auditcommissie zes keer vergaderd en daarin diverse rapportages en voorgenomen transacties besproken, alsmede de begroting en het bedrijfsplan. Tevens heeft de auditcommissie overlegd met de accountant.

Zelfevaluatie en jaargesprek directeur

Eveneens in lijn met de governance-richtlijnen is de RvC in september voor een zelfevaluatie bijeengekomen. Na het eerste jaar van functioneren heeft de RvC zijn eigen functioneren kritisch beschouwd, mede in het licht van de verwevenheid met de hoofdfuncties van de RvC-leden die op basis van een bindende voordracht zijn benoemd. Op basis van input vanuit de gehele RvC hebben de voorzitter en een lid van de Raad het jaargesprek met de directeur gevoerd.

Code Corporate Governance

Door de aandeelhouder is in het Directiereglement vastgesteld dat de Nederlandse Corporate Governance Code dient te worden nageleefd. De Directie dient daar zorg voor te dragen en de aandeelhouder van eventuele afwijkingen van de best practice bepalingen van de code in kennis te stellen. Vanuit de RvC is in het korte tijdsbestek waarin de voltallige RvC heeft gefunctioneerd prioriteit gegeven aan het goed vormgeven van de RvC.

Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid van Groningen Seaports N.V. is in 2014 in de vergaderingen van de RvC niet als onderwerp behandeld. Omdat Groningen Seaports met de verzelfstandiging de CAO van het Havenbedrijf Rotterdam heeft overgenomen was een nadere bespreking van het beloningsbeleid niet nodig of urgent. Wat de beloning van de leden van de RvC zelf betreft, vermelden we dat de bezoldiging van de commissarissen Bruggeman en Roose valt binnen de normen van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Deze norm geldt overigens niet voor Groningen Seaports N.V., maar wordt wel gehanteerd. De commissarissen die vanuit de aandeelhouders zijn geïnstalleerd verrichten hun taken onbezoldigd.

Dankwoord

De RvC bedankt de medewerkers en leiding voor het vele werk dat in 2014 met succes is verricht. De gesprekken die de leden individueel of als RvC hebben gevoerd in de organisatie zijn open en transparant geweest. Na de start van de vennootschap in 2013 is 2014 het eerste volledige jaar geweest voor de RvC als toezichthouder. De RvC wil zich met de organisatie richten op een toekomst waarin met vertrouwen wordt gewerkt aan realisatie van de doelstellingen van Groningen Seaports N.V..

Bert Bruggeman

Voorzitter Raad van Commissarissen Groningen Seaports N.V.



Lijst van nevenfuncties leden Raad van Commissarissen

Dhr. Bert (L.C.) Bruggeman

- voorzitter Raad van Toezicht MCA Gemini Groep Alkmaar/Den Helder
- voorzitter bestuur Noorderzon Festival Groningen
- voorzitter Curatorium Executive Master of Finance and Control Rijks Universiteit Groningen
- vicevoorzitter raad van toezicht Wageningen University and Research
- lid Raad van Toezicht GGz-organisatie Stichting Dimence Deventer
- lid Raad van Commissarissen Maastricht Health Campus
- advieswerkzaamheden in de zorgsector

Dhr. Herman (H.) Roose

- Algemeen Directeur Bakker Logistiek - Zeewolde
- lid Raad van Commissarissen Sent Waning Holding BV Hoogeveen
- lid Raad van Advies H&S Groep Barneveld
- lid Dagelijks Bestuur VNO-NCW Noord
- lid Algemeen Bestuur VNO-NCW Den Haag

Mw. Yvonne (Y.P.) van Mastriigt

- gedeputeerde provincie Groningen
- lid Comité van Toezicht Interreg IV-A
- lid Comité van Toezicht EPD-2
- lid IPO-bestuursadviescommissie Regionale Economie en Energie
- lid tijdelijke IPO-bestuursadviescommissie Jeugdzorg
- lid Dagelijks Bestuur Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)
- lid Algemeen Bestuur Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)
- voorzitter Bestuurscommissie Economische Zaken Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)
- vice-voorzitter Bestuurlijk overleg Energie Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN)
- lid Portefeuillehoudersoverleg Economie Regio Groningen-Assen
- vaste vertegenwoordiger aandeelhoudersvergadering Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij (NOM)
- lid van de Raad van Advies Energy Academy Europe
- lid Stuurgroep E-college
- voorzitter Taskforce Liquefied Natural Gas (LNG) Noord-Nederland
- medevoorzitter Advisory Board Hansa Energy Corridor
- lid Bestuur Stichting Leerstoel Regionale Economie
- lid Stuurgroep Economie Eemsdelta
- lid Stuurgroep Eemsdelta Green
- lid Stuurgroep Economie
- lid Stuurgroep Zernike
- voorzitter jury Groninger Ondernemingsprijs
- lid Raad van Toezicht Seaport's Xperience Center
- lid Stuurgroep Stichting GOA Publiek
- voorzitter Bestuurlijk overleg Lauwersoog
- lid Stuurgroep Jeugd
- voorzitter Raad van Commissarissen N.V. Waterbedrijf Groningen
- lid jury Aletta Jacobsprijs

Dhr. Emme (E.A.) Groot

- burgemeester gemeente Delfzijl
- lid AB en DB Veiligheidsregio Groningen (VGR)
- lid AB en DB Eemsdollard Regio (EDR)
- plv. lid AB Werkorganisatie DEAL-gemeenten
- lid AB en DB Omgevingsdienst Groningen (ODG)
- lid RvC Waterbedrijf Groningen (tot medio 2014)
- plv. lid landelijk Veiligheidsberaad
- plv. voorzitter Regionaal Beleidsteam (RBT) Groningen
- voorzitter Stichting Bedreigd Bestaan
- voorzitter Huis voor de Groninger Cultuur
- beschermheer Koningin Wilhelmina
- beschermheer Koninklijke Zeil- en Roeivereniging Neptunus
- commissie van aanbeveling Stichting Kronkels door Fivelingo
- lid comité van aanbeveling voor een boek over de Dollardwerken
- voorzitter Stichting Grunninger Bouk

Mw. Marijke (M.) van Beek

- burgemeester gemeente Eemshaven
- voorzitter Bestuurlijk Waddenzeeoverleg CRW
- voorzitter KNRM, plaatselijke commissie Eemshaven
- vicevoorzitter Lokale Driehoek Burgemeesters, Politie en Openbaar Ministerie (Appingedam, Bedum, Delfzijl, Eemshaven, Loppersum en Ten Boer)
- voorzitter Stuurgroep Economische Zaken, Infra en Arbeidsmarkt-beleid (DEAL)
- voorzitter Stuurgroep Breedband
- voorzitter Werkorganisatie VTH DEAL
- lid Algemeen Bestuur Veiligheidsregio
- lid Raad van Advies Stichting Eemsdeltagroen
- lid Coördinatiegroep Eemsdelta
- lid Dagelijks Bestuur Vereniging Waddenzeegemeenten
- lid Regionaal College Politie
- lid bestuur Stichting Discriminatie Meldpunt Groningen

Hoofdstuk 7

Verslag Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad (OR) van Groningen Seaports heeft zich in het verslagjaar naast de gebruikelijke adviezen met name gericht op de interne bedrijfsvoering. Zaken die daarbij aan de orde zijn geweest zijn met name de zorgelijke stijging van het ziekteverzuimcijfer in 2014 en de ontwikkelingen op ict-gebied en de mogelijke gevolgen ervan op de bedrijfsvoering.

OR-Platform Zeehavens

Ter versterking van de eigen positie neemt de OR deel aan het Landelijk OR-Platform Zeehavens, een overlegorgaan dat onderwerpen van gemeenschappelijk belang bespreekt. In het OR-Platform trekt de OR van Groningen Seaports samen op met collega-organisaties in Rotterdam, Amsterdam en Zeeland. Hoofddoel is het uitwisselen van kennis en ervaringen. Gebleken is dat bij de andere havenorganisaties de focus hier minder op is gericht. De OR van Groningen Seaports heeft daarom besloten voorlopig het initiatief te nemen in het organiseren van deze samenwerking.

Ontwikkelingen, advies en instemming

Ontwikkelingen waar de OR bij betrokken is geweest in 2014:

- Eens in de zes weken een reguliere overlegvergadering met de directie
- Ieder half jaar een Goliath-overleg met het gehele managementteam
- Twee keer per jaar een overleg met een afvaardiging van de Raad van Commissarissen.

Adviesrecht heeft de OR in 2014 toegepast bij:

- Oprichting sales support
- Invoering Office 365
- Participatie in de 2e fase van de direct-line
- Liquidatie van Fivelpoort
- Businessplan 2015

Instemmingsrecht is in 2014 door de OR gebruikt bij:

- Contracteren Arbo-Unie voor bedrijfsgezondheidskundige diensten
- Regeling bovenroosteruren
- Handboek collectieve Arbeidsvoorwaarden Groningen Seaports.



Vooruitblik

In 2015 moeten organisatie-wijzigingen bij zowel Port Technology, Financial Control als ook bij Information Services en Document Information Management hun beslag krijgen. Daarnaast wordt de invoering van competentie management verwacht. Op de agenda staan nog het vaststellen van het deelnemingenbeleid en de lange-termijn financiering van de NV. Stuk voor stuk onderwerpen waarin een rol voor de ondernemingsraad is vastgelegd.

Henk Blaauw

Voorzitter Ondernemingsraad Groningen Seaports N.V.

De Ondernemingsraad (OR) waakt over het welzijn van het bedrijf. De OR komt op voor de belangen van de organisatie en heeft daarbij in het bijzonder oog voor de belangen van de medewerkers. De OR heeft een aantal bijzondere bevoegdheden, waarvan het adviesrecht en het instemmingsrecht het meest worden gehanteerd. In 2014 bestond de Ondernemingsraad van Groningen Seaports uit: Henk Blaauw (voorzitter), Carla Kiewiet (plaatsvervangend voorzitter), Luuk Klip (secretaris), Charlotte Vierenhalm (plaatsvervangend secretaris), en Gordana Grbavci (lid).

Hoofdstuk 8

Risicomanagement

Risicomanagementbeleid

Het beleid dat Groningen Seaports voert ten aanzien van risicomanagement is vastgelegd in de nota weerstandsvormen en risicomanagement. In dit beleidsstuk is de werkwijze vastgelegd en zijn de uitgangspunten bepaald ten aanzien van risicomanagement.

In 2014 is verdere invulling gegeven aan de borging van het proces van risicomanagement in de organisatie. Hierbij zal nog intensiever de koppeling worden gelegd met de interne controle. Doel van deze aanscherping van het beleid is te komen tot een effectievere maar ook efficiëntere aanpak van het risicomanagement en de interne controle.

Risicomanagement bestaat uit een aantal bouwstenen, waaronder risicobewustzijn, risico-inventarisatie, risicobeheersing, risicofinanciering en risicomonitoring. Deze bouwstenen en de rapportage daarover is opgenomen in de planning & control cyclus.

Het belangrijkste doel dat we als Groningen Seaports willen bereiken is: *Continue actueel inzicht verkrijgen in de risico's die we lopen bij het behalen van onze ambitieuze doelstellingen en het uitvoeren van onze processen en met dit inzicht de risico's zodanig beheersen en beheren dat uitvoering van onze processen en de realisatie van onze doelen niet in gevaar komt.*

Onderdeel van het risicomanagement is de vaststelling van de risico's en in welke mate deze beheerst worden. Periodiek wordt verantwoording afgelegd aan de directie en het MT over belangrijke project- en procesrisico's en de beheersing daarvan in de vorm van een auditrapportage. Daarnaast vindt jaarlijks een controle plaats door de externe accountant gericht op de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne beheersing. De accountant rapporteert hier jaarlijks over aan de directie en het MT.

Voor een deel van de geïdentificeerde risico's zijn niet of nauwelijks beheersmaatregelen van toepassing. Het gaat hierbij voornamelijk om concernrisico's. Om te vertalen in hoeverre Groningen Seaports in staat is om de financiële gevolgen bij het voordoen van deze risico's op te vangen wordt periodiek een vertaling gemaakt naar het eigen vermogen van Groningen Seaports.

Uitkomsten inventarisatie concernrisico's

In 2013 is samen met AON een actualisatie uitgevoerd van de risico's die direct impact op het eigen vermogen kunnen hebben.

Het soort risico's dat meegenomen wordt in de risico-inventarisatie met AON voldoen aan de volgende criteria:

- Voor de risico's zijn geen voorzieningen gevormd;
- De risico's kunnen van materiële betekenis zijn;
- De risico's zijn moeilijk operationeel te beheersen (risico ligt niet binnen beïnvloedingssfeer, beheersing is te kostbaar);
- De risico's zijn niet verzekerd of niet op te vangen binnen het budget in het jaar dat het risico zich voordoet.

Uit de risico-inventarisatie in 2013 met AON zijn de volgende 11 risico's als belangrijkste aangemerkt.

Risico

- 1 > **Renterisico**
In enig jaar zal de rente op het aantrekken van vreemd vermogen nominaal 1% op jaarbasis hoger zijn dan de 4% waarmee in de begroting rekening wordt gehouden.
- 2 > **Deel klantenportefeuille gaat failliet**
Wegens slechte marktomstandigheden gaat 2% van de klantenportefeuille failliet.
- 3 > **Falen Schermdam als gevolg van storm**
Als gevolg van een maatgevende storm bezwijkt de Schermdam en is er schade aan andere infrastructuur.
- 4 > **Extreme weersomstandigheden**
Zware najaarsstorm en een hoge waterstand beschadigen de infrastructuur en dijken van Groningen Seaports.
- 5 > **Onverwacht vervuilde grond**
10 hectare van de grond van Groningen Seaports blijkt vervuild en moet gereinigd worden.
- 6 > **Ernstig milieu-incident**
Ernstig milieu-incident bij onderneming in ons beheersgebied. Groningen Seaports draait op voor opruimings- en saneringskosten.
- 7 > **Verontreiniging baggerspecie**
Verontreinigde baggerspecie aangetroffen.
- 8 > **Aanvaring van een schip met de kade**
Aanvaring van een schip van een kade. Schade is niet te verhalen.
- 9 > **Stortvergunning Eems wordt ingetrokken**
Als gevolg van bezwaren van NGO's tegen de stortvergunning voor baggerspecie in de Eems kan Groningen Seaports geen baggerspecie in de Eems storten.
- 10 > **Stremming haven door verkeerde aanwijzing verkeersleiding Groningen Seaports**
Door verkeerde aanwijzing van de verkeersleiding van Groningen Seaports botsen twee schepen tegen elkaar.
- 11 > **Verzakking kade**
Door een rekenfout of constructiefout verzakt een bestaande kade.

Gezien de aard van de risico's is een tweejaarlijkse update van de risico's in samenwerking met AON toereikend. In 2015 zal samen met AON een nieuwe inventarisatie van de risico's plaatsvinden.

Hoofdstuk 9

Financiering

Algemeen

In het functioneren van Groningen Seaports speelt de financiële sturing een hele belangrijke rol. Door de in aard en omvang toegenomen activiteiten van Groningen Seaports, ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt en de wet- en regelgeving is Groningen Seaports actief gericht op een solide treasury- en financieringsbeleid.

Treasuryfunctie en -beleid

De treasuryfunctie bij Groningen Seaports richt zich op:

- de beheersing van de in- en uitgaande geldstromen;
- beschermen van vermogen en resultaten tegen financiële risico's;
- verkrijgen en behouden van vermogensverschaffers, evenals de toegang tot de vermogensmarkt;
- het rendabel maken van liquiditeitsoverschotten.

Het treasurystatuut van Groningen Seaports is op 14 juni 2013 vastgesteld tijdens de oprichting van de N.V. In het treasurystatuut zijn de uitgangspunten, doelstellingen en kaders voor de uitvoering van het treasurybeleid vastgelegd.

Financieringsbeleid

Op 14 juni 2013 is bij de verzelfstandiging en oprichting van Groningen Seaports N.V. een overeenkomst getekend waarin een borgstelling van 80% door de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports (GR) ter afdekking van het risico van financiers van Groningen Seaports N.V. is verwoord. Uit verkennend marktonderzoek is gebleken dat deze 80% borgstelling echter onvoldoende is voor het aantrekken van financiering door Groningen Seaports. Om deze reden zijn verschillende financierings-alternatieven ontwikkeld en besproken in een informele bijeenkomst van de aandeelhouder (Algemeen Bestuur van 26 september 2014 jl.). In dit overleg is besloten drie alternatieven verder uit te werken.

Op 19 december is besloten voor het alternatief van een borgstelling van € 218 miljoen, exclusief onvoorziene projecten en CSA verplichting. In 2014 is de financiering middels kortlopende kasgeldleningen aangehouden. Deze staan juridisch op naam van GR en worden economisch ingebracht in de NV. Het renterisico was tot 1 april 2014 volledig afgedekt en vanaf 1 april 2014 voor € 100 miljoen.

Liquiditeitsbeleid

Voor het bepalen van de kasstromen van Groningen Seaports wordt een meerjarenprognose opgesteld, die gebaseerd is op de programmabegroting inclusief het financieel- en investeringsmeerjarenplan. Verder wordt er een voortschrijdende 12-maandsprognose uit de meerjarenraming gehaald. Deze prognose wordt maandelijks geactualiseerd. De voortschrijdende prognose inclusief periodieke updates van de investeringsplanning vormen de basis voor het aantrekken van rente instrumenten om de renterisico's af te dekken dan wel het daadwerkelijk aantrekken van vreemd vermogen.

Financiële ratio's

In de verzelfstandigingsdocumentatie van 14 juni 2013 is vastgesteld dat de vermogenspositie van Groningen Seaports zelfstandig kan worden gefinancierd indien Groningen Seaports voldoet aan de vereisten die de financiers stellen aan diverse ratio's. Deze zijn:

	Norm	Resultaten per eind 2014
Solvabiliteit	> 40%	39,7%
DSCR (debt service coverage ratio)	> 1,25	-1,08
ICR (interest coverage ratio)	> 3	1,43
Net Debt/EBITDA	< 6	14

Groningen Seaports zal naar verwachting uiterlijk in 2029 voldoen aan de vereiste ratio's om zelfstandig financiering aan te trekken.

Financiële instrumenten

Groningen Seaports heeft ten behoeve van het afdekken van het renterisico een aantal rentecontracten afgesloten. In 2014 zijn 2 rentederivaten afgelopen en resteert nog 1 rentederivaat. Hieronder de gegevens ultimo 2014 het nog lopende contract.

Code	Type	Start	Eind	Act. hoofdsom	Coupon	Marktwaaarde
SG-4	IRS	2-1-14	1-1-42	€ 100.000.000	3,4900%	(€ 52.848.652)

Het rente-instrument in portefeuille is conform de regels van kostprijs-hedge-accounting niet in de balans tot waardering gebracht omdat er sprake is van een volledig hedgerelatie. Zie voor de financiële verwerking de Toelichting op de balans.

Eind december 2014 heeft Groningen Seaports een brief van Société Générale ontvangen waarin Société Générale aangeeft het voornemen te hebben om het rentederivaat per 17 februari 2016 te beëindigen. Indien Société Générale daadwerkelijk het rentederivaat beëindigd zal Groningen Seaports de marktwaaarde van het derivaat aan Société Générale verschuldigd zijn. Dit betekent ook dat Groningen Seaports vanaf het moment van beëindiging van het rentederivaat over de volledige leningportefeuille renterisico loopt.

CSA

CSA is een Credit Support Annex. Dit is een juridisch document waarin is afgesproken dat er onderpand wordt betaald of ontvangen tussen de rentecontract partijen. De CSA is op SG - 4 van toepassing. De rentecontractpartijen zijn in dit geval Groningen Seaports en SG.

In deze CSA is een threshold amount (drempelbedrag) van € 7,5 miljoen, afgesproken. Dit betekent dat er tot dat bedrag geen onderpand wordt betaald of ontvangen. Ultimo 2014 bedroeg de marktwaaarde van de renteswap € 53,9 miljoen negatief. Hiervan is ultimo 2014 op grond van de afgesloten CSA reeds een bedrag van € 46,4 miljoen als borg gestort bij Société Générale. Mocht de negatieve marktwaaarde van het derivaat weer beneden de threshold amount uitkomen, wordt het bedrag weer terugontvangen.

Over het gestorte bedrag vergoed Société Générale een dagrente Eonia. Omdat het gestorte bedrag geleend moet worden tegen 3-maands Euribor lijdt Groningen Seaports over het gestorte bedrag renteverlies. In 2014 bedroeg het renteverlies € 45.000 (2013: circa € 21.000)

Hedgeratio

	31-12-2014
Kasgeldleningen	€ 228.700.000
Rekening Courant (positief saldo)	€ -1.605.149
Totaal	€ 227.094.851
Afgedekt middels derivaten	€ 100.000.000
Hedgeratio	44%

Er is ultimo 2014 geen sprake meer van een overhedge-situatie.

Beschikbaarheidsrisico

De financiering wordt aangetrokken met kasgeldleningen waardoor beschikbaarheidsrisico wordt gelopen. Op 14 juni 2013 zijn de activiteiten van Groningen Seaports ingebracht in Groningen Seaports N.V. Naast dat de huidige financiering juridisch op naam van de NV moet komen, willen we naast kasgeld leningen, lange termijn financiering aantrekken om het beschikbaarheidsrisico verder te beperken. Dit wordt samen met een externe deskundige onderzocht.

Kredietrisico

Groningen Seaports handelt enkel met kredietwaardige partijen en heeft procedures opgesteld om de kredietwaardigheid te bepalen. Tevens heeft Groningen Seaports richtlijnen opgesteld om de omvang van het kredietrisico bij elke financiële instelling en debiteur te beperken. Bovendien bewaakt Groningen Seaports voortdurend haar vorderingen en hanteert de vennootschap een strikte aanmaningsprocedure. Door de bovenstaande maatregelen is het kredietrisico voor Groningen Seaports minimaal. Het maximale kredietrisico aangaande vorderingen, liquide middelen en niet in de balans opgenomen financiële activa is weergegeven onder de desbetreffende toelichtingen. Het maximale kredietrisico aangaande derivaten is weergegeven onder de toelichting op de hedges. Binnen de vennootschap zijn geen belangrijke concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Periodiek worden liquiditeitsbegrotingen opgesteld. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. In de liquiditeitsbegrotingen wordt rekening gehouden met beperkte beschikbaarheid van liquide middelen waaronder bankgaranties en margin calls (uit hoofde van een afgesloten Credit Support Annex) met betrekking tot afgesloten derivaten. Voor een toelichting van de liquiditeitsrisico's van de renteswaps wordt verwezen naar de toelichting op de financiële instrumenten en de CSA.

Rente- en kasstroomrisico

Renterisico is het risico dat de reële waarde van toekomstige kasstromen van een financieel instrument fluctueert als gevolg van wijzigingen in marktrentetarieven. Het door Groningen Seaports gelopen risico wegens fluctuaties in de marktrentes heeft voornamelijk betrekking op de te betalen rente over de toekomstige nog op te nemen kasgeldleningen.

De vennootschap heeft zich ten doel gesteld een deel van haar opgenomen leningen tegen vaste rentetarieven aan te houden. Hiertoe heeft Groningen Seaports een renteswap afgesloten. Eind december 2014 heeft Groningen Seaports een brief ontvangen van Société Générale waarin is aangegeven dat Société Générale voornemens is om het rentederivaat SG-4 te beëindigen per 17 februari 2016. Dit betekent dat vanaf 17 februari 2016 het renterisico op de portefeuille variabel-rentende eningen niet langer is afgedekt.

Hoofdstuk 10

Financiële resultaten 2013 en financieel meerjarenplan 2014-2018

Het netto resultaat voor 2014 is uitgekomen op € 2,7 miljoen (2013: € 1 miljoen). De stijging van het resultaat ten opzichte van 2013 wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling van de rentelasten van € 2 miljoen in 2014, met name als gevolg van de lage rentestand en het aflopen van een rentederivaat.

Het bedrijfsresultaat ligt in lijn met voorgaand jaar. De bedrijfsopbrengst is ruim hoger uitgekomen dan vorig jaar. Dit houdt voornamelijk verband met de verkoop van grond aan Google in de zuidoosthoek van de Eemshaven. Daarentegen zijn de bedrijfskosten eveneens ruim hoger dan vorig jaar. Ook dit houdt verband met de verkoop van grond aan Google; de kostprijs van de verkochte grond is opgenomen onder de bedrijfskosten. Tevens vallen de kosten voor afschrijvingen hoger uit als gevolg van de investeringen in de afgelopen jaren.

Ten opzichte van 2013 zijn de investeringen fors toegenomen, van ruim € 13 miljoen in 2013 naar ruim € 50 miljoen in 2014. De belangrijkste investeringen in 2014 betreffen de aankoop van gronden in de Eemshaven (zuidoosthoek), de verlenging van de Beatrixhaven en de aanleg van kaden rondom de Beatrixhaven.

De operationele kasstroom plus de investeringskasstroom waren over 2014 gezamenlijk € 44,6 miljoen negatief (2013: € 7 miljoen negatief). De sterke daling van de operationele en investeringskasstroom is het gevolg van een hoger investeringsniveau in 2014 en een bijstortingsverplichting in verband met een CSA. De negatieve kasstroom is gefinancierd door middel van het aantrekken van € 44,7 miljoen kasgeldleningen.

Het solvabiliteitsratio is per ultimo 2014 39,7%, per ultimo 2013 was dit 44,9%. De verlaging van het solvabiliteitsratio is voornamelijk het gevolg van de toename van de kortlopende schulden, veroorzaakt door investeringen en de bijstorting voor de CSA.

Financieel meerjarenplan 2015 - 2019

De volgende cijfers zijn ontleend aan het Financieel meerjarenplan 2015 - 2019. Dit is onderdeel van de begroting 2015.

Financieel meerjaren overzicht

Projectie geconsolideerde resultaten tot en met jaar 2019

Afronden op 10.000 euro	2015 (begroting)	2016	2017	2018	2019
Som der bedrijfsopbrengsten	36.630.000	41.820.000	40.680.000	39.350.000	39.990.000
TOTAAL KOSTEN	25.860.000	27.730.000	26.980.000	27.160.000	27.380.000
OPERATIONEEL RESULTAAT	10.770.000	14.090.000	13.700.000	12.190.000	12.610.000
Resultaat deelnemingen	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Som der financiële baten en lasten	-6.380.000	-7.700.000	-7.860.000	-7.990.000	-8.080.000
Netto resultaat voor belasting	4.540.000	6.540.000	5.990.000	4.350.000	4.680.000
Vennootschapsbelasting	nvt	nvt	o	o	o
Netto resultaat na belasting	4.540.000	6.540.000	5.990.000	4.350.000	4.680.000

Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting voor Groningen Seaports is niet van toepassing voor 2015 en 2016. Mogelijk zal vanaf 2017 de vennootschapsbelasting ook van toepassing zijn voor havens. Vooralsnog is niet te overzien welke gevolgen die precies zal hebben voor Groningen Seaports.

Kasstroomoverzicht Begroting 2015-2019

Afronden op 10.000 euro					
	2015 (begroting)	2016	2017	2018	2019
Netto resultaat totaal	4.540.000	6.540.000	5.990.000	4.350.000	4.680.000
Afschrijvingen	6.720.000	7.060.000	7.310.000	7.160.000	7.090.000
Mutatie vlottende activa	3.570.000	2.360.000	3.260.000	3.010.000	2.700.000
Mutatie vlottende passiva	0	0	0	0	0
Mutatie reserves & voorzieningen	-3.310.000	-3.940.000	-3.350.000	620.000	450.000
Bouwrente	-850.000	-360.000	-220.000	-110.000	0
Operationele kasstroom	10.670.000	11.660.000	12.990.000	15.030.000	14.920.000
Investeringskasstroom	-41.430.000	-9.940.000	-1.460.000	-6.320.000	300.000
Financieringskasstroom	0	0	0	0	0
Totale kasstroom	-30.760.000	1.720.000	11.530.000	8.710.000	15.220.000

Uit de begroting blijkt dat ook voor de jaren 2015 tot en met 2019 positieve resultaten worden verwacht, ondanks een olopende afschrijvings- en rentelast. De verwachting is dat in de komende vijf jaren zowel de opbrengsten uit scheepvaart als gronduitgifte zullen toenemen. Ook de operationele kosten zullen toenemen, maar die houden verband met de toename van de opbrengsten. Per saldo wordt een positiever operationeel verwacht.

Balans

(Voor winstbestemming)

Bedragen x 1.000 €

ACTIVA		Ref.	31 december 2014	31 december 2013
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa	1	433.015		404.575
Financiële vaste activa	2	1.757		4.834
TOTAAL VASTE ACTIVA			434.772	409.409
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden	3	79		73
Vorderingen	4	72.261		32.520
Liquide middelen	5	1.608		1.474
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA			73.948	34.067
TOTAAL ACTIVA			508.720	443.476
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN				
Geplaatst aandelenkapitaal	6	198.058		198.058
Overige reserves	6	1.036		0
Resultaat verslagjaar	6	2.691		1.036
TOTAAL EIGEN VERMOGEN			201.785	199.094
VOORZIENINGEN			28.121	29.795
LANGLOPENDE SCHULDEN			22.006	22.006
KORTLOPENDE SCHULDEN			256.808	192.581
TOTAAL PASSIVA			508.720	443.476

Winst- en verliesrekening

Bedragen x 1.000 €

		2014		2013	
ACTIVA					
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	Ref.				
Netto omzet	10	48.250		31.530	
Overige opbrengsten	11	2.992		3.891	
			51.242		35.421
SOM DER BEDRIJFSOPBRENGSTEN					
BEDRIJFSLASTEN					
Salarissen	12	7.133		7.089	
Sociale lasten	12	1.547		1.505	
Afschrijvingen	13	6.320		5.733	
Overige kosten	14	26.646		11.173	
			41.646		25.500
SOM DER BEDRIJFSLASTEN					
OPERATIONEEL RESULTAAT			9.597		9.921
RESULTAAT DEELNEMINGEN	15		-648		-329
FINANCIËLE BATEN	16	506		158	
FINANCIËLE LASTEN	16	-6.763		-8.714	
			-6.257		-8.556
SOM DER FINANCIËLE BATEN EN LASTEN					
NETTO RESULTAAT			2.691		1.036

Kasstroomoverzicht

Bedragen x 1.000 €

	2014	2013
Uit operationele activiteiten		
Operationeel bedrijfsresultaat	9.597	9.921
Afschrijvingen	6.320	5.733
Mutatie in handelsvorderingen	3.318	-1.039
Mutatie in handelscrediteuren	15.780	-4.550
Mutatie in overige vorderingen en schulden	-41.702	7.043
Mutatie voorzieningen / deelnemingen	-507	172
Uit bedrijfsactiviteiten	-7.194	17.280
Ontvangen rente	544	196
Betaalde rente	-6.384	-8.701
Kasstroom uit operationele activiteiten	-13.034	8.775
Investeringsactiviteiten		
Investeringsactiviteiten in materiele vaste activa	-50.656	-13.545
Desinvesteringen in materiele vaste activa	15.896	85
Investeringsactiviteiten in financiële vaste activa	0	-3.088
Desinvesteringen in financiële vaste activa	3.228	820
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-31.532	-15.728
Financieringsactiviteiten		
Ontvangsten uit kasgeldleningen	139.700	83.000
Aflossingen kasgeldleningen	-95.000	-75.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	44.700	8.000
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN	134	1.047
Saldo liquide middelen begin verslagperiode	1.474	427
Saldo liquide middelen einde verslagperiode	1.608	1.474
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN	134	1.047

Overzicht van het totaalresultaat 2014

Bedragen x 1.000 €

	2014	2013
Netto-resultaat	2.691	1.036
Geen mutaties	-	-
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen	-	-
TOTAALRESULTAAT	<u>2.691</u>	<u>1.036</u>

Algemene toelichting op de balans en winst- en verliesrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Verslaggevingskader

De jaarrekening over 2014 is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De jaarrekening is opgemaakt op 21 april 2015.

Activiteiten

Groningen Seaports is een naar Nederlands recht opgerichte Naamloze Vennootschap. De voornaamste activiteiten bestaan uit: het beheren, ontwikkelen en exploiteren van de havens te Delfzijl en de Eemshaven met bijbehorende haventerreinen en van niet havengebonden terreinen, het aan derden uitgeven van al dan niet havengebonden terreinen, het ondersteunen van het Havenschap bij de uitoefening van haar taken, het verrichten of doen verrichten van alle andere werkzaamheden op industrieel, commercieel en financieel gebied.

Oordelen en schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van de activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijk uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in de toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verzelfstandiging Groningen Seaports en inbreng onderneming GR Havenschap Groningen Seaports in Groningen Seaports N.V.

Tot 1 januari 2013 betrof Groningen Seaports een Gemeenschappelijke Regeling (Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports). Met ingang van 14 juni 2013 is Groningen Seaports verzelfstandigd met terugwerkende kracht per 1 januari 2013. Dit betekent dat GR Havenschap Groningen Seaports op 14 juni 2013 Groningen Seaports N.V. heeft opgericht en haar onderneming (inclusief de activa en passiva) heeft ingebracht in Groningen Seaports N.V., met uitzondering van het juridisch eigendom van de gronden. Deze zijn namelijk door GR Havenschap Groningen Seaports in eeuwigdurende erfpacht uitgegeven aan Groningen Seaports N.V., waardoor het juridisch eigendom achterblijft bij de GR.

Lijst van kapitaalbelangen

Niet geconsolideerde maatschappijen en kapitaalbelangen

Gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde:

- N.V. Ontwikkelingsmaatschappij RSCG (Groningen Railport) te Veendam: 65,92%-deelneming (2013: 65,92%-deelneming);
- Fivelpoort Beheer B.V. te Delfzijl: 100%-deelneming (2013: 100%-deelneming);
- Fivelpoort C.V. te Delfzijl: 100%-deelneming (2013: 100%-deelneming).

Hoewel bovenstaande deelnemingen allen zijn gekwalificeerd als groepsmaatschappijen van Groningen Seaports N.V., worden deze groepsmaatschappijen op grond van artikel 2:407 lid 1 BW niet geconsolideerd, omdat de gezamenlijke betekenis van deze groepsmaatschappijen te verwaarlozen is ten opzichte van Groningen Seaports N.V. als geheel.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen en/of bijdragen van derden. De onder de materiële vaste activa opgenomen 'Materiële vaste activa in aanbouw' zijn opgenomen tegen de tot op balansdatum in rekening gebrachte bedragen. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten. In de vervaardigingsprijs van projecten groter dan € 1 miljoen wordt de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend opgenomen. Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

De in erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs minus eventuele investeringsubsidies en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen. Doordat historische kostprijs van de in erfpacht uitgegeven gronden niet inzichtelijk is voor Groningen Seaports (doordat de in erfpacht uitgegeven gronden altijd zijn gewaardeerd tegen eerste uitgifteprijs), wordt verondersteld dat de boekwaarde van de in erfpacht uitgegeven gronden van de historische kostprijs betreft ("deemed cost"), rekening houdend met eventuele lagere opbrengstwaarde.

Ten behoeve van periodiek groot onderhoud aan infrastructuur en baggerwerk is een voorziening gevormd. Het overige groot onderhoud wordt geactiveerd en afgeschreven op basis van de verwachte levensduur. De reguliere jaarlijkse onderhoudskosten worden op het moment van realisatie ten laste van het resultaat gebracht.

Indien de verwachting omtrent de afschrijvingsmethode, gebruiksduur en/of restwaarde in de loop van de tijd wijzigingen ondergaat, worden zij als een schattingswijziging verantwoord.

Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen na vervreemding of wanneer geen toekomstige prestatie-eenheden van het gebruik of de vervreemding worden verwacht. De bate of last die voortvloeit uit de desinvestering wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Bijzondere waardeverminderingen van materiële vaste activa

Groningen Seaports beoordeelt op elke balansdatum of een materieel vast actief of groep van materiële vaste activa een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Groningen Seaports onderkent twee groepen van materiële vaste activa/ kasstroomgenererende eenheden, namelijk de haven van Delfzijl (zeehaven en de binnenhavens) en de Eemshaven.

Voor alle categorieën materiële vaste activa (kasstroomgenererende eenheden) die tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs worden gewaardeerd, wordt bij aanwezigheid van objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen een impairmenttoets uitgevoerd. Indien uit deze toets blijkt dat sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt de omvang van dit verlies bepaald en als bijzondere waardevermindering in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Terugneming

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Financiële vaste activa

Niet geconsolideerde deelnemingen waarin Groningen Seaports invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid worden tegen de vermogensmutatiemethode gewaardeerd. Overeenkomstig deze methode worden de deelnemingen in de balans opgenomen tegen het aandeel van Groningen Seaports in de nettovermogenswaarde vermeerderd met haar aandeel in de resultaten en haar aandeel in de directe mutaties in het eigen vermogen vanaf het moment van verwerving verminderd met haar aandeel in de dividenduitkeringen. In de winst-en-verliesrekening wordt het aandeel van Groningen Seaports in het resultaat van de deelnemingen opgenomen.

Indien de waarde van de deelneming volgens de vermogensmutatiemethode nihil is geworden, wordt deze methode niet langer toegepast en blijft de deelneming bij ongewijzigde omstandigheden op nihil gewaardeerd. Hierbij worden andere langlopende belangen in de deelneming die feitelijk worden aangemerkt als een onderdeel van de netto-investering, ook meegenomen. Indien en voor zover geheel of ten dele voor de schulden van de deelneming wordt ingestaan respectievelijk een feitelijke verplichting bestaat de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt zondig een voorziening opgenomen.

Een vervolgens verkregen aandeel in de winst van de deelneming wordt pas weer verwerkt indien en voor zover het cumulatief niet-verwerkte aandeel in het verlies is ingelopen.

De langlopende vorderingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindering-verschillen.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel lagere marktwaarde.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van de vorderingen verrekend.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Onder liquide middelen worden verstaan kasmiddelen en de tegoeden op bankrekeningen.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden tegen de nominale waarde gewaardeerd.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit Geplaatst aandelenkapitaal, Overige reserves en Resultaat boekjaar.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd indien de groep op balansdatum een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft waarvan het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang betrouwbaar is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Tenzij anders vermeld, worden voorzieningen gewaardeerd tegen nominale waarde.

Indien het waarschijnlijk is dat voor uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen een vergoeding van een derde zal worden ontvangen, wordt deze vergoeding gepresenteerd als een afzonderlijk actief.

Langlopende schulden

Bij de eerste opname van langlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

De langlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Winst of verlies worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen zodra de verplichtingen niet langer op de balans worden opgenomen, alsmede via het amortisatieproces.

Financiële instrumenten

Groningen Seaports maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten (renteswaps) ter afdekking van de gelopen risico's betreffende renteschommelingen. De rentederivaten zijn gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde. In geval sprake is van kostprijs-hedge-accounting en voor zover sprake is van ineffectiviteit (de nominale waarde van de renteswaps overstijgt de afgedekte positie, zijnde de te betalen rente over de toekomstige nog op te nemen kasgeldleningen), is de lagere marktwaarde van de renteswap(s) tot waardering gebracht. De marktwaarde van de renteswaps worden bepaald door de marktrente in relatie tot de contractuele rente.

Derivaten met toepassing van kostprijs-hedge-accounting

De afdekkingen worden volgens kostprijs-hedge-accounting verwerkt, indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- documentatie van de algemene hedgestrategie, hoe de hedgerelaties passen in de doelstellingen van risicobeheer en de verwachting aangaande de effectiviteit van deze hedgerelaties;
- documentatie van de in het soort hedgerelatie betrokken hedge-instrumenten en afgedekte posities;
- verwerking van de ineffectiviteit in de winst-en-verliesrekening.

De afdekkingen die aan deze strikte voorwaarden voor hedge accounting voldoen, worden als volgt verantwoord.

De waardering van het derivaat is afhankelijk van de afgedekte post en is als volgt:

- Indien de afgedekte post tegen kostprijs in de balans wordt verwerkt, dan wordt ook het derivaat tegen kostprijs gewaardeerd.
- Zolang de afgedekte post in de kostprijshedge nog niet in de balans is verwerkt, wordt ook het hedge-instrument niet geherwaardeerd. Indien de afgedekte post een monetaire post in vreemde valuta betreft, wordt het derivaat ook gewaardeerd tegen de contante koers op balansdatum. Indien het derivaat valuta-elementen in zich heeft, wordt het verschil tussen de contante koers die geldt op het moment van afsluiten van het derivaat en de termijenkoers waartegen het derivaat zal worden afgewikkeld, verdeeld over de looptijd van het derivaat.

De resultaatbepaling is als volgt:

- Op elke balansdatum wordt bepaald of er sprake is of is geweest van ineffectiviteit.
- Indien de kritische kenmerken van het hedge-instrument en van de afgedekte positie niet aan elkaar gelijk zijn of zijn geweest, is dit een indicatie dat de kostprijshedge een ineffectief deel bevat.
- Indien en voor zover de ineffectiviteit per balansdatum op cumulatieve basis in een verlies resulteert, wordt de ineffectiviteit verwerkt in de winst-en-verliesrekening.
- Indien de afgedekte positie van een verwachte toekomstige transactie leidt tot een financieel actief of een financiële verplichting, dan worden de daarmee verbonden nog niet in het resultaat verwerkte winsten of verliezen in dezelfde periode(n) in de winst-en-verliesrekening verantwoord als waarin het verkregen actief/aangegane verplichting van invloed is op het resultaat. Indien wordt verwacht dat een (deel van een) verlies dat nog niet in de winst-en-verliesrekening is verwerkt, in de toekomst niet met een tegengestelde winst uit de afgedekte positie wordt gecompenseerd, dan wordt dit verlies direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Kostprijshedge-accounting wordt beëindigd indien:

- Het hedge-instrument afloopt, wordt verkocht, beëindigd of uitgeoefend. Het cumulatieve gerealiseerde resultaat op het hedge-instrument dat nog niet in de winst-en-verliesrekening was verwerkt toen er sprake was van een effectieve hedge, wordt afzonderlijk in de overlopende posten in de balans verwerkt tot de afgedekte transactie plaatsvindt.
- De hedgerelatie niet meer voldoet aan de criteria voor hedge-accounting. Indien de afgedekte positie een in de toekomst verwachte transactie betreft, vindt de verwerking van de hedgeresultaten als volgt plaats:
- Indien de verwachte transactie naar verwachting nog plaatsvindt, wordt hedge-accounting vanaf dat moment stopgezet. Het hiermee samenhangende cumulatieve resultaat op het hedge-instrument dat in de periode waarin de hedge effectief was buiten de winst-en-verliesrekening of off-balance was gehouden, blijft afhankelijk van de situatie off-balance of op de balans.
- Indien de verwachte transactie naar verwachting niet meer plaatsvindt, wordt het hiermee samenhangende cumulatieve resultaat op het hedge-instrument dat in de periode waarin de hedge effectief was buiten de winst-en-verliesrekening of off-balance was gehouden, naar de winst-en-verliesrekening overgebracht.

Niet langer in de balans opnemen van financiële activa en verplichtingen

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie er toe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Leasing

De beoordeling of een overeenkomst (waaronder een erfpachtovereenkomst) een lease bevat, vindt plaats op grond van de economische realiteit op het tijdstip van het aangaan van het contract. Het contract wordt aangemerkt als een leaseovereenkomst als de nakoming van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een specifiek actief of de overeenkomst het recht van het gebruik van een specifiek actief omvat.

Groningen Seaports als lessee

In geval van financiële leasing (waarbij de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom van het lease-object geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen) worden het lease-object en de daarmee samenhangende schuld bij het aangaan van de overeenkomst in de balans verwerkt tegen de reële waarde van het lease-object op het moment van het aangaan van de leaseovereenkomst of, indien dit lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. De initiële directe kosten van de lessee worden opgenomen in de eerste verwerking van het actief. De leasebetalingen worden gesplitst in rentelasten en aflossing van de uitstaande verplichting, waarmee een constante rentevoet wordt bereikt over de resterende netto-verplichting.

Het geactiveerd lease-object wordt afgeschreven over de kortste termijn van de leaseperiode of de gebruiksduur van het object, in geval er geen redelijke zekerheid is dat de lessee aan het einde van de leaseperiode eigenaar wordt.

In geval van operationele leasing worden de leasebetalingen lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Groningen Seaports als lessor

Bij operationele lease worden de leasebaten op tijdsevenredige basis over de leaseperiode ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Initiële directe kosten worden toegerekend over de leaseperiode tegenover de leasebaten. De uitgegeven erfpachtcontracten worden gekwalificeerd als operationele leasing.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Netto-omzet

Algemeen

Onder netto omzet wordt verstaan de omzet die rechtstreeks aan het jaar zijn toe te rekenen en die in het jaar als gerealiseerd kunnen worden beschouwd onder aftrek van kortingen en van over de omzet geheven belastingen. Verwachte omzet wordt voorzichtigheidshalve niet als bate verantwoord. De omzet heeft voornamelijk betrekking op havengelden en inkomsten uit exploitatie van terreinen en faciliteiten.

Scheepvaart

De opbrengsten uit hoofde van exploitatie van de havens (waaronder havengelden, kadegelden en ligplaatsgelden) worden toegerekend aan het jaar waarin de prestatie door Groningen Seaports is geleverd.

Exploitatie van terreinen

De opbrengsten uit hoofde van de exploitatie van terreinen (waaronder uitgifte van gronden in erfpacht, verhuur van gronden en verlening van opstalrechten) worden toegerekend aan het jaar waarop het betrekking heeft.

Verkoop van gronden

Opbrengst uit verkoop van gronden wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt als alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's met betrekking tot de gronden zijn overgedragen aan de koper, het bedrag van de opbrengst op betrouwbare wijze kan worden bepaald en ontvangst van de opbrengst waarschijnlijk is.

Verlenen van diensten aan derden

Indien het resultaat van een transactie aangaande het verlenen van een dienst betrouwbaar kan worden geschat en ontvangst van de opbrengst waarschijnlijk is, wordt de opbrengst met betrekking tot die dienst verwerkt naar rato van de verrichte prestaties.

Rente

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de winst-en-verliesrekening verwerkt rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

Exploitatiesubsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen, waarin de opbrengsten zijn gederfd dan wel waarin het exploitatie-tekort zich heeft voorgedaan.

Subsidies en bijdragen met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en per saldo als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Kosten

Algemeen

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en overigens wordt voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Personeelkosten

De uit de arbeidsvoorwaarden voortvloeiende kosten voor lonen, salarissen, pensioenen en sociale lasten worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Rente

Rente wordt toegerekend aan de opeenvolgende verslagperioden naar rato van de resterende hoofdsom. (Dis)agio en aflossingspremies worden als rentelast aan de opeenvolgende verslagperioden toegerekend zodanig dat tezamen met de over de lening verschuldigde rentevergoeding de effectieve rente in de winst-en-verliesrekening wordt verwerkt en in de balans de amortisatiewaarde van de schuld. Periodieke rentelasten en soortgelijke lasten komen ten laste van het jaar waarover zij verschuldigd worden.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op materiële vaste activa worden gebaseerd op de verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Indien extra wordt afgeschreven, wordt dit toegelicht.

Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt de omvang van het verlies (bijzondere waardevermindering) bepaald en in de winst-en-verliesrekening verwerkt in het jaar waarin de bijzondere waardevermindering haar oorsprong vindt.

Vennootschapsbelasting

Alle aandelen van Groningen Seaports N.V. worden gehouden door een publieksrechtelijk rechtspersoon (GR Havenschap Groningen Seaports). Op grond van art.2 lid 3 en 7 van de wet op de Vennootschapsbelasting zijn de (huidige) activiteiten van Groningen Seaports N.V. daardoor vrijgesteld van de heffing van vennootschapsbelasting.

Grondslagen voor geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Toelichting op de Balans

Bedragen x 1.000 €

VASTE ACTIVA

1. MATERIELE VASTE ACTIVA

	Gronden, terreinen en infrastructuur	Bedrijfsgebouwen	Materiële vaste activa in aanbouw	Overige materiele vaste activa	Totaal
Historische Aanschafwaarde per 31-12-2013	285.228	6.193	145.553	9.043	446.017
Cumulatieve afschrijvingen	-34.604	-612	-900	-5.326	-41.442
Boekwaarde 31-12-2013	250.624	5.581	144.653	3.717	404.575
Investeringsen	9.721	-	40.915	20	50.656
Desinvesteringen	-121	-	-15.775	-	-15.896
Overboekingen	23.836	-	-24.073	237	0
Afschrijvingen	-4.154	-198	-1.090	-877	-6.319
Herwaardering erfpachtgronden	0	-	-	0	
Boekwaarde 31-12-2014	279.906	5.383	144.630	3.097	433.016
Cumulatieve afschrijvingen	38.758	810	1.990	6.203	47.761
Historische Aanschafwaarde per 31-12-2014	318.663	6.193	146.644	9.301	480.801

Gronden, terreinen en infrastructuur

De gronden, terreinen en infrastructuur hebben betrekking op de nog in erfpacht uit te geven / te verkopen gronden, de in erfpacht uitgegeven gronden, alsmede de infrastructuur (waaronder havens, kaden, wegen en steigers), welke in gebruik is genomen.

Voorraad gronden (nog in erfpacht uit te geven/te verkopen)

Van de voorraad grond met een boekwaarde van € 31.606.000 (2013: € 20.592.000) is Groningen Seaports N.V. geen juridisch, maar wel economisch eigenaar door middel van financiële leasecontracten (erfpachtcontracten). Voor een nadere toelichting op deze contracten wordt verwezen naar de toelichting op financiële lease onder de niet in de balans opgenomen regelingen.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden betreffen operationele leaseovereenkomsten. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting op operationele lease onder de niet in de balans opgenomen regelingen.

De verdeling van de post gronden, terreinen en infrastructurele werken is als volgt:

	31-12-14	31-12-13
Uit te geven gronden	31.607	20.593
Infrastructuur	109.114	90.846
Terreinen uitgegeven in erfpacht	139.185	139.185
	279.906	250.624

Bedrijfsgebouwen

De bedrijfsgebouwen betreft met name het kantoorgebouw aan de Handelskade Oost in Delfzijl. De onderhoudskosten komen ten laste van de exploitatie.

Materiële vaste activa in aanbouw

Onder Materiële vaste activa in aanbouw zijn de investeringsprojecten opgenomen die nog niet gereed dan wel nog niet in gebruik zijn genomen. De infrastructurele werken die gereed zijn dan wel in gebruik zijn genomen worden opgenomen onder de post 'Gronden en terreinen'. In de vervaardigingsprijs van projecten groter dan € 1 mln wordt de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend opgenomen. De toegerekende bouwrente is gebaseerd op de werkelijk betaalde rente en de cumulatieve investering in de projecten en bedraagt voor 2014 € 409.000. De overige betaalde rente is ten laste gebracht van het resultaat.

Toelichting op de Balans

Hieronder is een lijst weergegeven van de projecten die opgenomen zijn onder de post Materiële vaste activa in aanbouw.

Kade noordzijde haven (Nuon)	20.190
Kade zuidzijde haven (RWE)	15.831
Kade oostzijde haven (RWE)	13.187
Verl. Wilhelminahaven	18.115
Natuurcompensatie	7.815
Beatrixhaven 3e en 5e fase	25.660
Aanleg openbare kaden	6.607
Verbreden vaargeul Doekegatkanaal	10.817
Energypark	12.019
Oever en bodembescherming	2.350
Weiwerd	1.509
Diverse projecten	10.530
	144.630

Afschrijvingen

De afschrijvingen worden berekend op basis van een vast percentage van de kosten van aanschaf of vervaardiging (lineaire afschrijving) waarbij rekening wordt gehouden met de geschatte economische gebruiksduur en de restwaarde. Bij infrastructurele werken vindt de eerste afschrijving plaats in het jaar waarop het actief beschikbaar is voor beoogd gebruik. Op overige investeringen wordt afgeschreven vanaf het moment van levering danwel ingebruikname. Op gronden wordt niet afgeschreven. Op materiële vaste activa in aanbouw vindt afschrijving plaats op projecten indien deelprojecten gereed zijn gekomen en in gebruik zijn genomen.

Afschrijvingstermijnen:

Gronden en terreinen	0% - 10%
Bedrijfsgebouwen	3,33%
Materiële vaste activa in aanbouw	2% - 33,3%
Overige materiele vaste activa	6,67% - 33,3%

Toelichting op de Balans

Bedragen x 1.000 €

2. FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	31-12-14		31-12-13	
Deelnemingen	1.476		1.325	
Langlopende vorderingen	281		3.509	
	<u>1.757</u>		<u>4.834</u>	

Deelnemingen	31-12-13	Aandeel in resultaat	Dividend-uitkeringen	31-12-14
- N.V. Ontwikkelingsmij Rail Service Center Groningen (65,92%) (Groningen Railport)	1.325	151	0	1.476
- Fivelpoort C.V. (33,33%)	0	0	0	0
- Fivelpoort Beheer B.V. (100%)	0	0	0	0
Totaal deelnemingen	1.325	151	0	1.476

In verband met de negatieve vermogenswaarde van de deelnemingen Fivelpoort C.V. en Fivelpoort Beheer B.V., is de netto-vermogenswaarde verantwoord als passief onder de Voorziening deelnemingen. De negatieve vermogenswaarde van Fivelpoort C.V. en Fivelpoort Beheer B.V. bedroeg per 1-1-2014 € 4.897.000. Het resultaat over 2014 bedroeg € 799.000 negatief. De vermogenswaarde per 31-12-2014 komt hiermee uit op € 5.697.000 negatief. Deze negatieve netto vermogenswaarde is geheel voorzien onder de voorzieningen. De gronduitgifte op het bedrijventerrein Fivelpoort was in 2014 conform de begroting.

De deelnemingen zijn niet geconsolideerd in de jaarrekening van Groningen Seaports N.V. omdat de feitelijke betekenis te verwaarlozen is voor het geconsolideerde geheel.

Langlopende vorderingen	31-12-13	Verstrekte leningen	Ontvangen aflossingen	Voorziening oninbaar	31-12-14
Termijndebiteuren	4.222		3.228	0	994
Voorziening dubieuze debiteuren	-713	0	0	0	-713
Totaal langlopende vorderingen	3.509	0	3.228	0	281

De post Termijndebiteuren betreft betalingsafspraken welke met klanten zijn overeengekomen bij verkoop van terreinen. De vorderingen worden afhankelijk van de overeenkomst in 3, 5 of 10 jaarlijkse termijnen betaald. De voorziening dubieuze debiteuren heeft betrekking op de openstaande vorderingen op Aluminium Delfzijl B.V. Het betreft vorderingen uit de periode voor de herstart van Klesch Aluminium Delfzijl B.V.

Onder de aflossingen is ook het bedrag opgenomen dat naar verwachting in 2015 wordt ontvangen, in totaal € 3,1 mln. Dit bedrag is opgenomen onder de overige vorderingen. Begin 2015 is onder andere de langlopende vordering op Reym ter hoogte van ruim € 3 mln afgelost. Het verloop van de voorziening dubieuze debiteuren op langlopende vorderingen is als volgt:

Stand per 01-01-2014	713
Mutaties in 2014:	
- Toevoeging:	0
- Ten gunste van het resultaat vrijgevallen:	0
Stand 31-12-2014	713

VLOTTENDE ACTIVA

3. VOORRADEN

	31-12-14		31-12-13	
Vorraden	79		73	
Totaal voorraden	79		73	

Deze post heeft betrekking op voorraad relatiegeschenken.

Toelichting op de Balans

Bedragen x 1.000 €

4. VORDERINGEN

	31-12-14		31-12-13
1. Handelsdebiteuren	2.307	4.968	
2. Vorderingen op groepsmaatschappijen en deelnemingen	14.662	13.517	
3. Omzetbelasting	1.283	203	
4. Overige vorderingen	53.701	13.487	
5. Overlopende activa	308	345	
Totaal vorderingen	<u>72.261</u>	<u>32.520</u>	

1. De post debiteuren is inclusief de voorziening dubieuze debiteuren van € 2.488.000 (afgerond). Tegen een aantal debiteuren loopt een juridische procedure om inning te bewerkstelligen. De reservering dubieuze vorderingen heeft met name betrekking op een vordering op Aluminium Delfzijl B.V. welke geheel is voorzien. Het betreft hier een vordering van voor de herstart van Klesch Aluminium Delfzijl B.V.

Stand per 01-01-2014	1.237
Mutaties in 2014:	
- Toevoeging:	1.266
- Ten gunste van het resultaat vrijgevallen:	15
Stand 31-12-2014	<u>2.488</u>

2. De vorderingen op groepsmaatschappijen en deelnemingen bestaan uit de volgende rekening-courant verhoudingen:

- Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports	€ 815.000
- Fivelpoort C.V.	€ 13.675.000
- Fivelpoort Beheer B.V.	€ 172.000
	<u>€ 14.662.000</u>

Conform de rekening-courant overeenkomst wordt er rente in rekening gebracht over de gemiddelde stand van het rekening-courant saldo. De renteopbrengst is verantwoord onder 'financiële baten en lasten' in de Winst- en verliesrekening. Op basis van de actuele gronduitgiftes en de prognoses voor de komende jaren is in 2011 een afwaardering genomen op de vordering van Fivelpoort C.V. van € 2 miljoen. Voor 2014 is er geen aanleiding tot een verdere afwaardering.

3. De te vorderen Omzetbelasting bestaat uit vorderingen naar aanleiding van de aangiften over de maanden november en december 2014.

4. Onder 'Overige vorderingen' is een bedrag van ruim € 46,4 miljoen opgenomen dat tot en met 2014 is betaald in verband met de negatieve waarde van een afgesloten derivaat. Groningen Seaports N.V. heeft geen recht van onderpand. In het hoofdstuk Financiering is deze zogenaamde CSA verder toegelicht. Verder is opgenomen onder de overige vorderingen een vordering op de GR Havenschap Groningen Seaports voor de dienstenvergoeding. Tot slot is de verwachte aflossing van de termijndebiteuren ter hoogte van in totaal € 3,1 mln hieronder opgenomen.

5. De post overlopende activa heeft volledig betrekking op vooruitbetaalde kosten voor 2015.

5. LIQUIDE MIDDELEN

	31-12-14		31-12-13
Kas	0	2	
Bank	1.608	1.472	
Giro	0	0	
Totaal liquide middelen	<u>1.608</u>	<u>1.474</u>	

Bankrekeningen met een positief saldo zijn onder de liquide middelen opgenomen. De bankrekeningen met een negatief saldo zijn onder de kortlopende schulden opgenomen. De liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de vennootschap.

Toelichting op de Balans

Bedragen x 1.000 €

6. EIGEN VERMOGEN

Geplaatst aandelenkapitaal

Stand 31-12-2013	198.058	
Mutatie 2014	0	
Stand geplaatst aandelenkapitaal 31-12-2014	<u>198.058</u>	198.058

Groningen Seaports N.V. is opgericht op 14 juni 2013 door de Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports (voorheen Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Eemshaven/Delfzijl). Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 600 miljoen, verdeeld over 600 miljoen aandelen met een nominale waarde van € 1. Het geplaatst kapitaal bedraagt bij oprichting en einde boekjaar € 198.058.000, verdeeld in 198.058.000 gewone aandelen van € 1 nominaal. Volstorting van het geplaatst kapitaal heeft plaatsgevonden door inbreng (in natura) van de onderneming van GR Havenschap Groningen Seaports.

Overige reserves

Stand 31-12-2013	0	
Bij: verdeling resultaat boekjaar 2013	1.036	
Stand overige reserves 31-12-2014	<u>1.036</u>	1.036

Resultaat verslagjaar

		31-12-14		31-12-13
- Resultaat boekjaar 2014	2.691		1.036	
Stand resultaat verslagjaar 31-12-2014	<u>2.691</u>		<u>1.036</u>	1.036

7. VOORZIENINGEN

		31-12-14		31-12-13
1. Voorziening groot onderhoud baggerwerk	5.081		5.346	
2. Voorziening groot onderhoud infrastructuur	17.291		18.864	
3. Voorziening derivatenportefeuille	0		621	
4. Voorziening jubileum personeel	53		68	
5. Voorziening deelneming Fivelpoort	5.697		4.897	
Totaal voorzieningen	<u>28.121</u>		<u>29.795</u>	29.795

Het verloop van de voorzieningen is als volgt samengesteld:

ad 1. Voorziening groot onderhoud baggerwerk

Stand per 31-12-2013	5.346	
Mutaties in 2014:		
- Toevoeging:	41	
- Ontrekking:	-306	
- Ten gunste van het resultaat vrijgevallen:	0	
Stand 31-12-2014	<u>5.081</u>	5.081

De voorziening groot onderhoud baggerwerk is gevormd om de kosten voor toekomstig groot onderhoud baggerwerk, de berging van vervuild baggerslib en nazorgregelingen te kunnen dekken. De voorziening is gewaardeerd op nominale waarde. Het saldo van de voorziening per 31 december 2014 tesamen met de toekomstige dotaties zal toereikend zijn voor de genoemde uitgaven. De reguliere onderhoudsbaggerkosten worden direct ten laste van het resultaat gebracht. In 2015 zal naar verwachting € 2,245 mln vanuit de voorziening worden aangewend voor voorziene uitgaven.

Toelichting op de Balans

Bedragen x 1.000 €

ad 2. Voorziening groot onderhoud infrastructuur

Stand per 31-12-2013	18.864	
Mutaties in 2014:		
- Toevoeging:	678	
- Onttrekking	-2.251	
- Ten gunste van het resultaat vrijgevallen:	0	
Stand 31-12-2014		17.291

De voorziening groot onderhoud infrastructuur is gevormd om de kosten voor toekomstig groot onderhoud aan onze infrastructuur te kunnen dekken.

De voorziening groot onderhoud infrastructuur heeft de vorm van een kostenegalisatievoorziening. De voorziening groot onderhoud infrastructuur wordt per activum opgenomen tegen de uitgaven die in volgende boekjaren zullen worden gedaan, voor zover het doen van die uitgaven zijn oorsprong mede vindt voor het einde van het boekjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal boekjaren. Voor duurzame activa waaraan periodiek onderhoud wordt verricht, worden de kosten van het verrichten van groot onderhoud verwerkt als voorziening voor groot onderhoud op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt. Het saldo van de voorziening per 31 december 2014 tesamen met de toekomstige dotaties zal toereikend zijn voor de genoemde uitgaven. De reguliere onderhoudskosten worden direct ten laste van het resultaat gebracht.

In 2015 zal naar verwachting € 1,678 mln vanuit de voorziening worden aangewend voor voorziene uitgaven.

ad 3. Voorziening derivatenportefeuille

Stand per 31-12-2013	621	
Mutaties in 2014:		
-Toevoegingen:	0	
-Ten gunste van het resultaat vrijgevallen:	621	
Stand per 31-12-2014		0

De voorziening derivatenportefeuille had betrekking op het ineffektieve deel van de derivatenportefeuille. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de paragraaf "Financiële instrumenten". De voorziening derivatenportefeuille is in 2014 volledig vrijgevallen, omdat de derivatenportefeuille vanaf 2 april 2014 volledig effectief is.

ad 4. Voorziening jubileum personeel

Stand per 31-12-2013	68	
Mutaties in 2014:		
-Toevoeging:		
-Onttrekking:	-15	
Stand per 31-12-2014		53

Deze voorziening is gevormd in verband met de betaling van een jubileumuitkering bij een dienstverband van 25 of 40 jaar. In 2014 is een bedrag van € 15.000 onttrokken aan de voorziening jubileum personeel in verband met betaling van jubileumuitkeringen. In 2015 zal naar verwachting € 4.000 worden aangewend voor jubilea-uitkering.

ad 5. Voorziening deelneming Fivelpoort

Stand per 31-12-2013	4.897	
Mutatie in 2014:		
- Toevoeging: negatief resultaat 2014 deelneming Fivelpoort	799	
Stand per 31-12-2014		5.697

Groningen Seaports is hoofdelijk aansprakelijk voor de vermogenstekorten van de deelnemingen in Fivelpoort CV en Fivelpoort Beheer BV. Om deze reden is ultimo 2013 een voorziening gevormd voor het volledige vermogenstekort van Fivelpoort CV en Fivelpoort Beheer BV.

Toelichting op de Balans

Bedragen x 1.000 €

8. LANGLOPENDE SCHULDEN

	Stand 31-12-13	Opname	Aflossing	Stand 31-12-14
Lening Gemeenschappelijk Regeling Havenschap Groningen Seaports	22.006	0	0	22.006

Groningen Seaports N.V. is niet verplicht om af te lossen op de hoofdsom van de lening gedurende de looptijd. Wel is Groningen Seaports N.V. bevoegd om jaarlijks 5% af te lossen op de hoofdsom. Voor 2015 is niet uitgegaan van een aflossing op de hoofdsom. De lening is aangegaan per 1-1-2013 en heeft geen einddatum. De verkregen langlopende lening is direct opeisbaar indien Groningen Seaports N.V. tekort schiet in enige betalingsverplichting jegens de GR, overige schulden van de N.V. direct opeisbaar zijn en Groningen Seaports N.V. hierbij in verzuim is, Groningen Seaports N.V. zonder voorafgaande toestemming van de GR partij is of zal zijn bij een fusie of splitsing, Groningen Seaports N.V. als rechtspersoon wordt ontbonden, nietig wordt verklaard, in staat van faillissement is verklaard dan wel voorlopige surseance van betaling wordt verleend of de dienstverleningsovereenkomst/erfpachten tussen de GR en de N.V. eindigen. Groningen Seaports N.V. heeft ter nakoming van haar verplichtingen uit hoofde van de verkregen langlopende lening geen zekerheden verstrekt aan GR Havenschap Groningen Seaports.

Over de hoofdsom is een jaarlijkse rente van 3% verschuldigd.

9. KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-14	31-12-13
1. Schulden aan leveranciers	19.646	3.454
2. Belastingen en premies sociale verzekeringen	465	352
3. Pensioenpremies	96	108
4. Overige schulden	354	626
5. Ontvangen vooruitbetalingen	3.211	2.602
6. Overlopende passiva	4.336	1.441
7. Kasgeldlening	228.700	184.000
Totaal	256.808	192.581

- De post 'Schulden aan leveranciers' bestaat vooral uit een nog te betalen bijstorting in verband met de CSA. Verder betreft het met name nog te betalen bedragen voor infrastructurele werken. Vorig jaar bestond deze post ook met name uit te betalen bedragen voor infrastructurele werken.
- De schuld 'Belastingen en premies sociale verzekeringen' betreft de nog te betalen aanslag loonheffing over de maand december 2014.
- De schuld 'Pensioenpremies' betreft de nog te betalen pensioenpremies over de maand december 2014.
- De post 'Overige schulden' heeft voor het grootste gedeelte betrekking op het vakantiegeld en de verlofuren van medewerkers van Groningen Seaports die nog niet opgenomen zijn.
- De post 'Ontvangen vooruitbetalingen' betreft facturen welke in 2014 zijn uitgegaan maar betrekking hebben op 2015. Verder betreft het betaalde optiegelden door bedrijven voor terreinen waar interesse voor is. Deze betaalde optiegelden worden bij een transactie verrekend.
- De post 'Overlopende passiva' betreft facturen die in 2015 binnen zijn gekomen maar betrekking hebben op 2014. Het betreft voor een groot deel rentelasten die Groningen Seaports NV betaald aan de GR Havenschap Groningen Seaports.
- Ten behoeve van de financiering van projecten zijn kasgeldleningen opgenomen. Opgemerkt dient te worden dat de kasgeldleningen juridisch op naam staan van GR Havenschap Groningen Seaports. Omdat de kasgeldleningen en derivaten in het kader van de verzelfstandiging in economische zin volledig door GR Havenschap Groningen Seaports zijn ingebracht in Groningen Seaports N.V. en de uit de kasgeldleningen en derivaten voortvloeiende voor- en nadelen en risico's om deze reden volledig voor rekening komen van Groningen Seaports N.V. en beide partijen handelen als ware de kasgeldleningen en derivatencontracten volledig zijn toe te rekenen aan Groningen Seaports N.V., worden de kasgeldleningen wel verantwoord in de jaarrekening 2014 van Groningen Seaports N.V. De derivatencontracten zijn in 2014 juridisch op naam gezet van Groningen Seaports N.V.

Tussen de GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports N.V. is in het kader van de verzelfstandiging een borgstellingsovereenkomst opgesteld. Hierin is vastgesteld dat de GR Havenschap Groningen Seaports voor 80% borg staat voor de financiering (kasgeldleningen). Op basis van deze borgstellingsovereenkomst bleek het voor Groningen Seaports N.V. niet mogelijk om financiering aan te trekken. Om deze reden worden de kasgeldleningen door de GR Havenschap Groningen Seaports aangetrokken. Momenteel wordt gewerkt aan een volledige borgstelling zodat de kasgeldleningen juridisch op Groningen Seaports N.V. komen te staan. Naar verwachting zal dit per 1-1-2016 worden gerealiseerd.

Toelichting op de Balans

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Hieronder worden de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen en vorderingen vermeld waaraan Groningen Seaports voor toekomstige jaren is verbonden.

- Groningen Seaports heeft contractuele verplichtingen inzake leaseauto's. Voor de leaseauto's zijn contracten aangegaan met een gemiddelde looptijd van 60 maanden. De jaarlijkse verplichting bedraagt gemiddeld € 336.000.
- De lopende verplichtingen uit 2014 op projecten in uitvoering bedraagt € 14,2 miljoen.
- Eind januari 2010 is in de Stuurgroep Geluid (Provincie, gemeente Delfzijl, EZ Noord, Groningen Seaports en SBE) een principeakkoord bereikt over een nieuwe geluidszone voor het haven- en industriegebied van Delfzijl. Dit principeakkoord behelst onder meer een nieuwe geluidszone Havens/Industrie Delfzijl, die voldoende ruimte biedt aan zowel wonen als werken. Ook over de verdeling van de kosten van de nieuwe geluidszone hebben de betrokken partijen een principeakkoord gesloten. De kosten worden verdisconteerd in de grondprijzen op Oosterhorn. Per ultimo 2014 heeft Groningen Seaports geen daadwerkelijke verplichtingen met betrekking tot dit project.
- Op een aantal locaties in ons beheersgebied is bodemverontreiniging aangetroffen. Deze gronden worden gesaneerd en tegenpartijen zijn aansprakelijk gesteld. Sanering van gronden die in erfpacht zijn uitgegeven is een verantwoordelijkheid van de erfpachter. In geval van faillissement van de erfpachter is deze verplicht de gronden te saneren. Er bestaat een risico dat de verplichting voor sanering van de gronden bij Groningen Seaports komt te liggen. Er kan voor dit risico geen betrouwbare inschatting worden gemaakt.
- In februari 2014 is met Novovento v.o.f. een opstalovereenkomst getekend. In deze overeenkomst is vastgelegd dat indien Groningen Seaports het betreffende terrein voor andere doeleinden wenst te gebruiken, zij verplicht is tot het betalen van een schadebedrag van maximaal €8.500.000. Deze verplichting loopt in 14 jaar lineair af tot € 0.

Financiële lease – Groningen Seaports N.V. als lessee

Groningen Seaports N.V. heeft als lessee financiële leasecontracten (erfpachtcontracten) voor gronden afgesloten met Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports. De toekomstige minimale leasebetalingen bedragen nihil.

Deze gronden zijn in eeuwigdurende erfpacht gegeven aan Groningen Seaports N.V. tegen een jaarlijkse erfpachtcanon van nihil waarbij het economisch eigendom bij Groningen Seaports N.V. komt te liggen. Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports bezit derhalve het juridische eigendom. Indien Groningen Seaports N.V. grond verkoopt gaat gelijktijdig het economisch eigendom als het juridisch eigendom over van Gemeenschappelijke Regeling Groningen Seaports respectievelijk Groningen Seaports N.V naar de nieuwe eigenaar en vervalt de erfpacht van deze grond.

Operationele lease – groep als lessor

Groningen Seaports N.V. heeft als lessor operationele leasecontracten voor erfpachtgronden afgesloten. Voor een verloopoverzicht van de in erfpacht uitgegeven gronden wordt verwezen naar de toelichting op de materiële vaste activa.

De toekomstige minimale leasebetalingen (erfpachtcanon) van deze contracten (niet tussentijds opzegbaar) zijn als volgt te specificeren:

(x 1.000 €)	2014
Periode < 1 jaar	12.063
1 jaar <= periode <= 5 jaar	46.386
Periode > 5 jaar	411.955

De aangegane erfpachtcontracten (leaseovereenkomsten) betreffen overeenkomsten met een variabele looptijd. De looptijden hangen sterk af van de specifieke wensen van de klant en variëren van enkele jaren tot meer dan 100 jaar. Jaarlijks worden leasebetalingen ontvangen waarvan de erfpachtcanon in de contracten vastliggen. De gemiddelde resterende looptijd van de leasecontracten per balansdatum is tot 2059, waarvan de lengte sterk verschilt per contract.

Financiële instrumenten

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten.

Groningen Seaports is transacties aangegaan in derivaten (renteswaps), om het renterisico af te dekken dat ontstaat uit de financieringsactiviteiten van de vennootschap. Het beleid van de vennootschap is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden.

De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van Groningen Seaports zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico, het valutarisico en het renterisico.

Kredietrisico

Groningen Seaports handelt enkel met kredietwaardige partijen en heeft procedures opgesteld om de kredietwaardigheid te bepalen. Tevens heeft Groningen Seaports N.V. richtlijnen opgesteld om de omvang van het kredietrisico bij elke financiële instelling en debiteur te beperken. Bovendien bewaakt Groningen Seaports voortdurend haar vorderingen en hanteert de vennootschap een strikte aanmaningsprocedure. Door de bovenstaande maatregelen is het kredietrisico voor Groningen Seaports minimaal. Het maximale kredietrisico aangaande vorderingen, liquide middelen en niet in de balans opgenomen financiële activa is weergegeven onder de desbetreffende toelichtingen. Het maximale kredietrisico aangaande derivaten is weergegeven onder de toelichting op de hedges. Binnen de vennootschap zijn geen belangrijke concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Periodiek worden liquiditeitsbegrotingen opgesteld en door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. In de liquiditeitsbegrotingen wordt rekening gehouden met beperkte beschikbaarheid van liquide middelen waaronder bankgaranties en margin calls (uit hoofde van een afgesloten Credit Support Annex) met betrekking tot afgesloten derivaten. Voor een toelichting van de liquiditeitsrisico's van de renteswaps wordt verwezen naar de toelichting op de renteswaps.

Toelichting op de Balans

Reële waarde

De reële waarde van de financiële instrumenten is bepaald met behulp van beschikbare marktinformatie en schattingsmethoden. De reële waarde van de renteswaps is bepaald door een contante waardeberekening met als disconteringsvoet de 3 maands EURIBOR-rente, die op 31 december 2014 gelijk is aan 0,078%.

Rente- en kasstroomrisico

Renterisico is het risico dat de reële waarde van toekomstige kasstromen van een financieel instrument fluctueert als gevolg van wijzigingen in marktrentetarieven. Het door Groningen Seaports N.V. gelopen risico wegens fluctuaties in de marktrentes heeft voornamelijk betrekking op de te betalen rente over de toekomstige nog op te nemen kasgeldleningen.

Groningen Seaports N.V. beheerst haar renterisico door een evenwichtig portfolio van vast en variabel rentende leningen aan te houden. De vennootschap heeft zich ten doel gesteld een deel van haar opgenomen leningen tegen vaste rentetarieven aan te houden. Hiertoe heeft Groningen Seaports N.V. renteswaps afgesloten waarvan ultimo 2014 nog één actief is.

Het renteprofiel van Groningen Seaports N.V. kan als volgt nader worden uiteengezet:

Jaar (ultimo)	2015	2016	2017
Renteprofiel exclusief derivaten			
Variabel rentende leningen ¹⁾	€ 246.000.000	€ 244.000.000	€ 232.000.000
Vastrentende leningen	-	-	-
Totaal leningen	€ 246.000.000	€ 244.000.000	€ 232.000.000²⁾
Derivaten (variabel naar vast)	€ 100.000.000	€ 100.000.000	€ 100.000.000
Renteprofiel inclusief derivaten			
Variabel rentende leningen	€ 146.000.000	€ 144.000.000	€ 132.000.000
Vastrentende leningen	€ 100.000.000	€ 100.000.000	€ 100.000.000
Totaal leningen	€ 246.000.000	€ 244.000.000	€ 232.000.000

- 1) de variabel rentende leningen betreffen in feite kortlopende kasgeldleningen van gemiddeld drie maanden, waarvan de te betalen rente (vaste rente gedurende de looptijd van de kasgeldlening) op het moment van opname afhangt van de marktrente, zijnde 3 maands EURIBOR. Om deze reden zijn de kasgeldleningen gepresenteerd onder de variabel rentende leningen.
- 2) Op basis van het financieel meerjarenplan 2015-2042, inclusief vervangings-investeringen, bedraagt de vreemd vermogensbehoefte tussen 2015 en 2042 minimaal € 126 miljoen en maximaal € 246 miljoen.
- 3) Eind december 2014 heeft Groningen Seaports een brief ontvangen van Société Générale waarin is aangegeven dat Société Général voornemens is om het rentederivaat SG-4 te beëindigen per 17 februari 2016. Dit betekent dat vanaf 17 februari 2016 het renterisico op de portefeuille variabel-rentende leningen niet langer is afgedekt. Groningen Seaports is daarentegen niet van plan haar beleid ten aanzien van kostprijs-hedge-accounting te wijzigen. Het voornemen van Société Générale om te beëindigen leidt derhalve niet tot wijziging van de verwerking van het derivaat in 2014.

Zoals blijkt uit bovenstaande tabel loopt Groningen Seaports in 2015 en verder renterisico over de verwachte nog op te nemen kasgeldleningen waarvan de te betalen rente niet is gefixeerd middels renteswaps. Dit betekent dat indien de marktrente (zijnde 3-maands EURIBOR) zal stijgen, de rentelasten van Groningen Seaports zullen toenemen en dat indien de marktrente zal dalen, de rentelasten van Groningen Seaports zullen afnemen. Opgemerkt dient te worden dat in bovenstaande tabel geen rekening is gehouden met beëindiging van het rentederivaat SG-4 per 17 februari 2016. Dit betekent dat Groningen Seaports vanaf het moment van beëindiging van het rentederivaat over de volledige leningportefeuille renterisico loopt.

Toelichting op de Balans

Hedges

Op de renteswap wordt kostprijs-hedge-accounting toegepast.

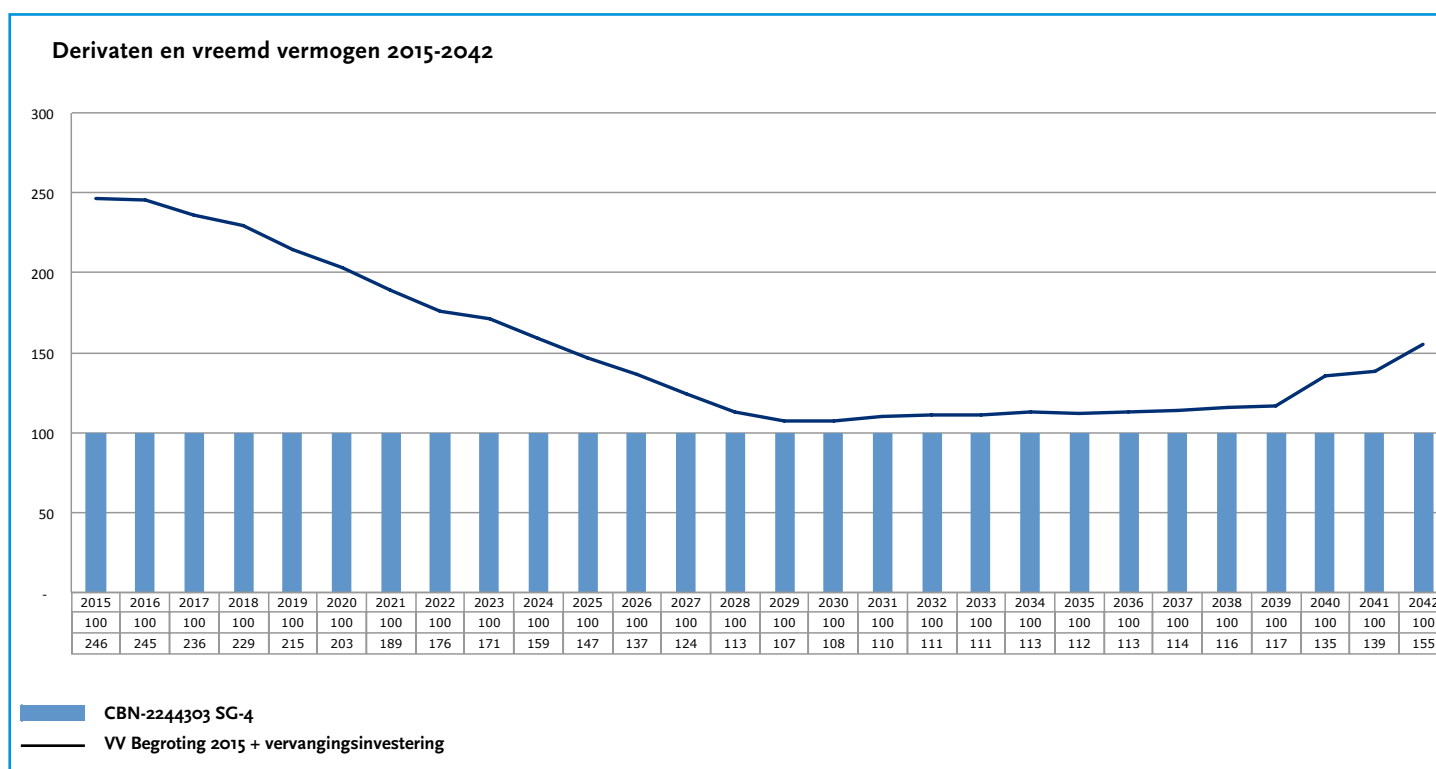
Renteswaps

Per einde boekjaar heeft Groningen Seaports één renteswap-contract uitstaan. Op grond van het contract ontvangt Groningen Seaports over het nominale bedrag de marktrente gelijk aan 3 maands EURIBOR en betaalt Groningen Seaports N.V. een vaste rente. In de onderstaande tabel is de looptijd, hoofdsom per 31 december 2014, te betalen en te ontvangen rente en de marktwaarde van het contract toegelicht.

Code	Type	Start	Eind	Hoofdsom (31-12-2014)	Rente te Betalen	Rente te ontvangen	Marktwaarde (31-12-2014)
SSG-4	IRS	02-01-2014	01-01-2042	€ 100.000.000	3,49%	3 maands EURIBOR	€ 52.848.652

De renteswap dient ter indekking van het renterisico dat Groningen Seaports N.V. loopt over de kasgeldleningen waarvoor een variabele rente wordt betaald. De te betalen rente hangt af van de marktrente (EURIBOR) op het moment van opname en de voor Groningen Seaports geldende kredietopslag. Deze kasgeldleningen hebben een gemiddelde looptijd van 3 maanden.

Het verloop van de hedgerelatie in de toekomst kan als volgt nader worden weergegeven:



De in de hedgerelatie begrepen (nog te betalen rente over de) toekomstige nog op te nemen kasgeldleningen zijn gebaseerd op het financieel meerjarenplan 2015 - 2042 van Groningen Seaports, welke is vastgesteld door de directie. In het financieel meerjarenplan zijn, mede op basis van de ervaringen van Groningen Seaports in de afgelopen jaren, aannames gemaakt over de verwachte opbrengsten, kosten en investeringen. De in het financieel meerjarenplan begrepen investeringen, welke bepalend zijn

voor de toekomstige vreemd vermogen behoefte, betreffen voornamelijk geaccordeerde projecten (projecten welke in de komende jaren zeker zullen worden uitgevoerd) en reguliere vervangingsinvesteringen. Toegevoegd zijn de niet-reguliere vervangingsinvesteringen. De, in bovenstaande grafiek opgenomen, verwachte vreemd vermogensbehoefte is derhalve zeer waarschijnlijk en om deze reden meegenomen in de hedge-relatie.

Toelichting op de Balans

De kritische kenmerken van de renteswaps en de afgedekte positie komen voor wat betreft de looptijd, rentestructuur en afrekenmomenten overeen. De gerealiseerde last uit hoofde van de renteswaps over 2014 van € 4.671.000 is in de winst-en-verliesrekening verantwoord en deels als bouwrente toegerekend aan de onderhanden projecten.

Credit Support Annex SG-4 (margin calls)

Vanaf het moment dat de reële waarde van renteswap SG-4 meer dan € 7,5 miljoen negatief is, kan de contractpartij zekerheden vereisen via zogenaamde 'margin calls'. Dit kan ontstaan als de variabele rente lager is dan de vaste rente van 3,49%. Wanneer de variabele rente, gebaseerd op de 30-jaars-rente gaat dalen, moet er weer worden bijgestort. Er moet ongeveer € 307.000 worden bijgestort als de par coupon een basispunt daalt. Wanneer de rente 4 basispunten daalt, betekent dat een extra bijstorting van € 1,2 miljoen en bij een soortgelijke stijging een terugstorting van de borg. Dit is een berekening bij benadering omdat de werkelijk waarde van het derivaat wordt berekend op basis van de toekomstige renteverplichtingen die netto contant zijn gemaakt.

Middels het aantrekken van vreemd vermogen heeft Groningen Seaports naar verwachting voldoende liquide middelen beschikbaar om deze margin calls te kunnen betalen. Op grond van de overeenkomst met Société Générale wordt bij beëindiging van de renteswap de marktwaarde verrekend. Ultimo 2014 bedroeg de marktwaarde van de renteswap € 53,9 miljoen negatief. Hiervan is ultimo 2014 op grond van de afgesloten Credit Support Annex reeds een bedrag van € 46,4 miljoen als borg gestort bij Société Générale.

Toelichting op de Winst- en verliesrekening

Bedragen in €

BEDRIJFSOPBRENGSTEN

InIn het navolgende overzicht worden de verschillen tussen de gerealiseerde kosten en opbrengsten over het boekjaar 2014 vergeleken met de gerealiseerde kosten en opbrengsten over het boekjaar 2013.

10. NETTO OMZET

	2014		2013	
SCHEEPVAARTBEWEGINGEN				
Zeeschepen				
Delfzijl	1.225.432		1.437.284	
Eemshaven	4.316.561		4.387.430	
Totaal zeeschepen		5.541.993		5.824.714
Binnenschepen				
Delfzijl	464.337		377.566	
Eemshaven	199.089		122.158	
Totaal binnenschepen		663.426		499.724
Ligplaatsgelden				
Delfzijl	108.835		114.142	
Eemshaven	482.398		396.208	
Totaal ligplaatsgelden		591.233		510.350
TOTAAL SCHEEPVAARTBEWEGINGEN		6.796.652		6.834.788

SCHEEPVAARTGERELATEERD

Kadegelden				
Delfzijl	230.709		227.158	
Eemshaven	732.589		756.386	
Totaal kadegelden		963.298		983.544
Steigers / Ligplaatsen				
Steigers / Ligboxen Delfzijl	35.178		34.963	
Steigers Eemshaven	127.971		135.641	
Totaal steigers/ligplaatsen		163.149		170.604
Retributie wateroppervlak				
Delfzijl	90.790		88.766	
Eemshaven	-		-	
Totaal retributie wateroppervlak		90.790		88.766
Opbrengst water en stroom scheepvaart				
Water leveranties Delfzijl / Eemshaven	35.299		33.979	
Stroom leveranties Delfzijl / Eemshaven	18.429		25.449	
Totaal opbrengst water en stroom scheepvaart		53.728		59.428
TOTAAL SCHEEPVAARTGERELATEERD		1.270.965		1.302.342

Toelichting op de Winst- en verliesrekening

Bedragen in €

	2014		2013	
TERREINEN CORE BUSINESS				
Erfpachtopbrengsten				
Industrieterreinen Delfzijl	4.953.452		5.924.725	
Industrieterreinen Eemshaven	6.881.975		6.842.829	
Totaal erfpachtopbrengsten		11.835.427		12.767.554
Tijdelijk verhuur				
Huuropbrengst terreinen Delfzijl	595.947		633.963	
Huuropbrengst terreinen Eemshaven	617.471		806.438	
Totaal tijdelijke verhuur		1.213.418		1.440.401
Optievergoedingen				
Terrein Delfzijl	32.827		4.120	
Terrein Eemshaven	219.036		109.660	
Totaal optievergoedingen		251.863		113.780
Vergoeding overslag faciliteiten		109.225		41.614
TOTAAL TERREINEN CORE BUSINESS		13.409.933		14.363.349

De erfpachtopbrengsten zijn in 2014 lager dan het voorgaande jaar in verband met de afkoop van een erfpachtterrein in 2013.

TERREINEN NON CORE BUSINESS

Huur landerijen en opstallen				
Delfzijl	144.956		142.326	
Eemshaven	20.961		22.192	
Totaal huur landerijen en opstallen		165.917		164.518
Vent- en jachtvergunningen		4.938		4.762
Recognities (vergunningen)		16.985		12.553
Opbrengsten (nuts)infrastructuur		5.655.974		5.267.280
TOTAAL TERREINEN NON-CORE BUSINESS		5.843.814		5.449.113

OPBRENGSTEN GRONDVERKOPEN

20.928.579

3.580.154

Het transactieresultaat is de opbrengst van de verkochte terreinen.

TOTAAL NETTO OMZET

48.249.943

31.529.746

11. OVERIGE OPBRENGSTEN

Werkzaamheden/dienstverlening ten behoeve van derden				
Overige opbrengsten	2.731.822		3.200.566	
	259.796		690.628	
TOTAAL OVERIGE OPBRENGSTEN		2.991.618		3.891.194

Het grootste deel van de opbrengst vanuit werkzaamheden/dienstverlening ten behoeve van derden bestaat uit de dienstenvergoeding (2014: € 2,5 mln) welke door GR Havenschap Groningen Seaports betaald wordt aan Groningen Seaports NV voor het uitvoeren van de publieke taken.

Toelichting op de Winst- en verliesrekening

Bedragen in €

	2014	2013
TOTAAL OVERIGE OPBRENGSTEN	<u>2.991.618</u>	<u>3.891.194</u>
TOTAAL BEDRIJFSOPBRENGSTEN	<u>51.241.561</u>	<u>35.420.940</u>

Toelichting op de Winst- en verliesrekening

Bedragen in €

BEDRIJFSLASTEN

	2014	2013
12. SALARISSEN EN SOCIALE LASTEN		
Salarissen		
Salarissen	5.961.335	6.222.031
Secundaire kosten personeel	572.033	664.396
Inactieven	11.590	10.731
Externe loonkosten	588.417	191.386
	7.133.375	7.088.544
Sociale lasten		
Pensioenlasten	837.802	851.610
Overige sociale lasten	708.978	653.760
	1.546.780	1.505.370
TOTAAL SALARISSEN EN SOCIALE LASTEN	8.680.155	8.593.914

	2014	2013
Medewerkers	83	86
Ziekteverzuim	5,95%	2,6%

Externe loonkosten:

- Projectmedewerkers	552.489
- Ziektevervanging	230.017
- Overige personeelskosten derden	626.101
- Doorbelast naar investeringsprojecten	- 820.190
Totaal	588.417

Beloning bestuurder en commissarissen

De bezoldiging van de Raad van Commissarissen (RvC) over 2014 bedraagt € 26.500. Dit betreft een vergoeding voor de voorzitter van de RvC en de voorzitter van de Auditcommissie.

Groningen Seaports NV valt niet onder de reikwijdte van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT). Bij oprichting van de vennootschap in 2013 is met de bestuurder separaat afgesproken dat hij vrijwillig zijn bezoldiging zal beperken tot de normen van de op dat moment vigerende WOPT-wetgeving. In concreto betekent dit dat zijn bezoldiging bevroren is op het niveau ultimo 2013.

Pensioenen

Groningen Seaports NV heeft de pensioenen ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Aan het personeel is een pensioen toegezegd op basis van een middelloonregeling. Geen rekening is gehouden met eventuele actuariële risico's die verband houden met de voornoemde pensioenregeling. Omdat er naast de betaling van pensioenpremies geen verplichting bestaat ten aanzien van de pensioenregeling is geen voorziening getroffen. De dekkingsgraad van het ABP bedroeg per 31-12-2014 101,1%. Dat is lager dan de vereiste dekkingsgraad van 104,2%.

13. AFSCHRIJVINGEN

	2014	2013
Gronden en terreinen	4.154.186	3.726.037
Bedrijfsgebouwen	198.193	255.698
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.090.066	824.262
Overige materiele vaste activa	877.300	927.330
TOTAAL AFSCHRIJVINGEN	6.319.745	5.733.327

Toelichting op de Winst- en verliesrekening

Bedragen in €

2014 2013

14. OVERIGE KOSTEN

Core business gerelateerde kosten

Marketing en P.R.	1.004.119	1.077.341
Ontwikkeling projecten	30.923	78.120
TOTAAL CORE BUSINESS GERELATEERDE KOSTEN	1.035.042	1.155.461

Project- en transactiegerelateerde kosten

Projectgerelateerde bijdragen	1.802.040	310.309
Transactiegerelateerde kosten	13.603.391	1.134.062
TOTAAL PROJECT- EN TRANSACTIE-GERELATEERDE KOSTEN	15.405.431	1.444.371

De transactiegerelateerde kosten betreft met name de kostprijs van de gronden die in het boekjaar zijn verkocht. Voor 2014 betreft het met name de kostprijs van de grond die aan Google is verkocht.

Structurele onderhoudskosten

Baggerkosten	2.914.536	2.978.020
Onderhoud infrastructurale werken	1.629.766	1.501.326
Beheerskosten	763.374	636.700
TOTAAL STRUCTURELE ONDERHOUDSKOSTEN	5.307.676	5.116.046

De toename van de onderhoudskosten houdt verband met de toename van de infrastructurale werken die in gebruik zijn genomen.

Voorzieningen

Voorziening infrastructuur	677.977	242.891
Voorziening baggerkosten	41.500	-60.500
TOTAAL VOORZIENINGEN	719.477	182.391

Overige kosten

Huisvestingskosten	434.369	415.724
Middelen en materialen	805.591	845.457
Kantoorkosten	267.283	230.461
Administratie en algemene kosten	2.671.070	1.776.905
TOTAAL OVERIGE KOSTEN	4.178.313	3.268.547

Onder de administratie en algemene kosten is een dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren inbegrepen voor in totaal

€ 1.263.000. In 2013 bedroeg de dotatie aan de voorziening dubieuze debiteuren € 374.000.

Onder 'Administratie en algemene kosten' is € 100.900 aan accountantskosten verantwoord. De accountantskosten kunnen als volgt worden verbijzonderd:

2014

	EY
Onderzoek van de jaarrekening:	88.000
Adviesdiensten op fiscaal terrein	12.900
	100.900

2013

	EY
Onderzoek van de jaarrekening:	123.500
Adviesdiensten op fiscaal terrein	4.500
	128.000

Toelichting op de Winst- en verliesrekening

Bedragen in €

	2014	2013
Onvoorziene uitgaven en incidentele kosten	0	5.557
TOTAAL OVERIGE KOSTEN	<u>26.645.939</u>	<u>11.172.373</u>
SOM DER BEDRIJFSLASTEN	<u>41.645.840</u>	<u>25.499.614</u>

15. RESULTAAT DEELNEMINGEN

Aandeel in resultaat deelnemingen:

RSCG (Groningen Railport)
Fivelpoort C.V.

151.286	110.071
<u>-799.476</u>	<u>-439.238</u>

Kosten deelnemingen:

Advieskosten

0	0
<u>0</u>	<u>0</u>

TOTAAL RESULTAAT DEELNEMINGEN

<u>-648.190</u>	<u>-329.167</u>
-----------------	-----------------

16. FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Financiële baten

Rente diversen

506.167	158.075
<u>506.167</u>	<u>158.075</u>

Financiële lasten

Rente deelnemers gemeenschappelijke regeling
Rente kasgeldleningen
Vrijval voorziening derivatenportefeuille
Rente lening Groningen Seaport
Gemeenschappelijke Regeling
Safe harbour premie Groningen
Seaports Gemeenschappelijk Regeling

0	0
-4.894.496	-6.861.476
620.905	847.594
-660.216	-660.216
<u>-1.829.600</u>	<u>-2.040.000</u>
<u>-6.763.407</u>	<u>-8.714.098</u>

TOTAAL FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

<u>-6.257.240</u>	<u>-8.556.023</u>
-------------------	-------------------

Een deel van de betaalde rente is als bouwrente aan een aantal projecten toegerekend en geactiveerd. De toegerekende bouwrente is gebaseerd op het werkelijk betaalde rente en de cumulatieve investering in de projecten. Voor 2014 gaat het om een rentepercentage van 2,37% waarbij € 409.000 is geboekt als bouwrente. De overige betaalde rente is ten laste gebracht van het resultaat.

Op 1 april 2014 verviel het rentederivaat DB-1 ad € 152.000.000. Hierdoor is er per 1 april 2014 geen sprake meer van een overhedge. De voorziening op het derivaat is derhalve volledig vrijgevallen.

De Safe harbour premie heeft betrekking op de aan GR Havenschap Groningen Seaports betaalde vergoeding voor de verkregen borgstelling voor de financiering op basis van de afgesloten borgstellingsovereenkomst tussen GR Havenschap Groningen Seaports en Groningen Seaports NV.

NETTO RESULTAAT

<u>2.691.288</u>	<u>1.036.136</u>
------------------	------------------

Ondertekening van de jaarrekening

Delfzijl, 13 mei 2015

Directie:

H.D. Post

Raad van commissarissen:

L.C. Bruggeman

H. Roose

Y.P. van Mastrikt

E. Groot

M. van Beek

Overige gegevens

Statutaire winstbestemmingsregeling

De winstbestemming vindt plaats overeenkomstig artikel 26 van de statuten. Daarin is bepaald dat het resultaat ter beschikking staat van de algemene vergadering.

Voorstel winstbestemming 2014

Aan de algemene vergadering wordt voorgesteld om het resultaat ad. € 2.691.288 toe te voegen aan de overige reserves.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na 31 december 2014 hebben zich de volgende gebeurtenissen voorgedaan welke belangrijke financiële gevolgen hebben voor Groningen Seaports N.V.:

- Er bestaat het voornemen om Fivelpoort CV en Fivelpoort Beheer BV te liquideren, onder voorbehoud van goedkeuring door RvC en AvA. Groningen Seaports N.V. zal de voorraad uitgeefbare gronden overnemen.
- In februari 2015 is North Refinery failliet verklaard en de mogelijkheid voor een doorstart wordt door de curator onderzocht. North Refinery is gevestigd op een terrein dat in erfpacht is uitgegeven door Groningen Seaports N.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Ernst & Young Accountants LLP
Leonard Springerlaan 17
9727 KB Groningen, Netherlands
Postbus 997
9700 AZ Groningen, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 25 05
ey.com

Groningen Seaports N.V.
T.a.v. de heer H.D. Post
Postbus 20004
9930 PA DELFZIJL

Groningen, 29 april 2015

LVRS-9VZRQR/BWL/ks

Geachte heer Post,

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat de hierna volgende controleverklaring wordt opgenomen in de bij de jaarstukken behorende "Overige gegevens". Deze jaarstukken dienen te worden uitgebracht overeenkomstig het aan ons voorgelegde definitieve concept (c.q. de laatste drukproef rekening houdend met de aangegeven wijzigingen) waarvan een gewaarmerkt exemplaar is bijgevoegd.

"Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de algemene vergadering van aandeelhouders van Groningen Seaports N.V.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2014 van Groningen Seaports N.V. te Delfzijl gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de winst-en-verliesrekening over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). De directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Ernst & Young Accountants LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en dales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer 0C335596. In relatie tot Ernst & Young Accountants LLP wordt de term partner gebruikt voor een (vast)geenwoordiger (ah een venoot van Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP is statutair gevestigd te Lambeth Palace Road 1, London SE1 7PB, Verenigd Koninkrijk, heeft haar hoofvestiging aan Boompjes 25B, 3011 XZ Rotterdam, Nederland en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24432944. Op deze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant



Pagina 2

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de directie van de vennootschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Groningen Seaports N.V. per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge Artikel 2:393, lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in Artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in Artikel 2:391, lid 4 BW.

Groningen, 28 april 2015

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. B.W. Littel RA"

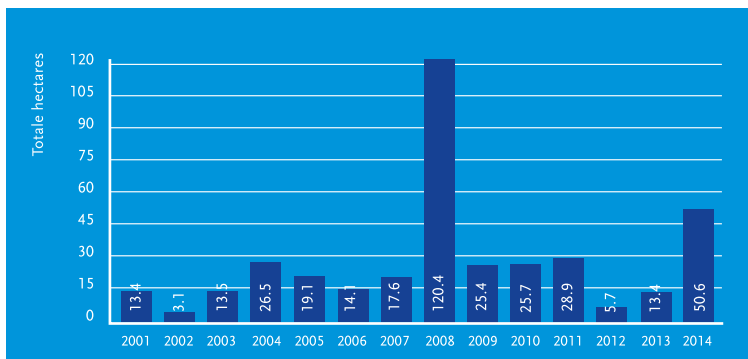
Cijfers en grafieken

Kerncijfers

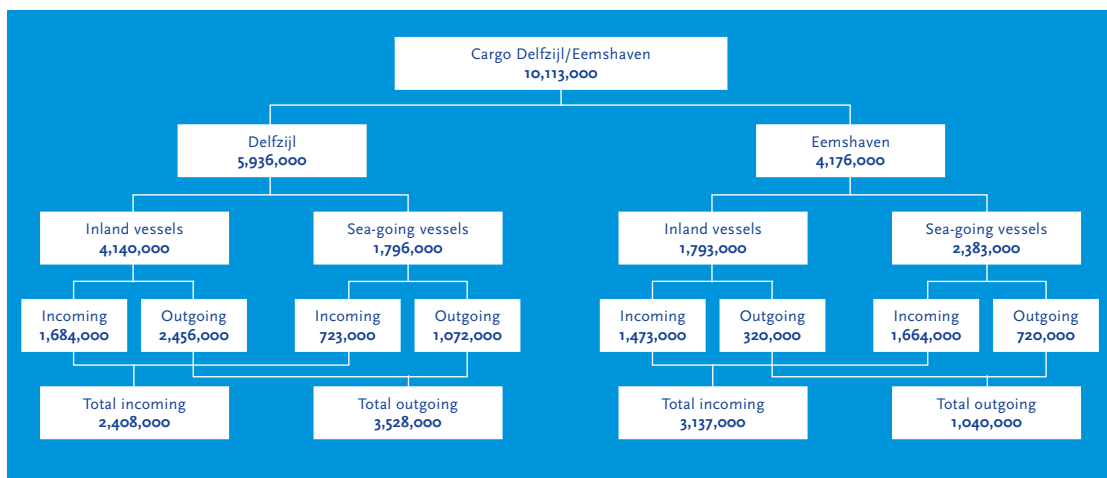
In het onderstaande overzicht worden een aantal kerncijfers weergegeven van 2009 tot en met 2014.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Terreinuitgifte hectaren	25,4	25,7	28,9	5,65	13,1	50,6
Goederenoverslag zeeschepen x 1.000 ton	2.904	3.380	3.134	3.594	3.145	4.176
Goederenoverslag binnenvaartschepen x 1.000 ton	3.987	4.242	4.917	5.111	4.144	5.936
Totaal overslag x 1.000 ton	6.899	7.622	8.052	8.705	7.289	10.112
Passagiersbewegingen x 1.000 personen	370	371	362	373	383	398
Aantal passagiersschepen	1.278	1.382	1.320	1.373	1.412	1.361
Aantal vissersschepen	1.092	969	825	966	830	940
Personeelsbestand aantal medewerkers	85	88	90	90	86	83
Omzet x 1.000 €	25.476	36.956	23.736	28.239	35.421	51.242
Netto resultaat x 1.000 €	5.525	14.514	63	1.644	1.039	2.691
Investerings bruto x mln. €	15	53,6	61,2	38,3	13,4	34,7

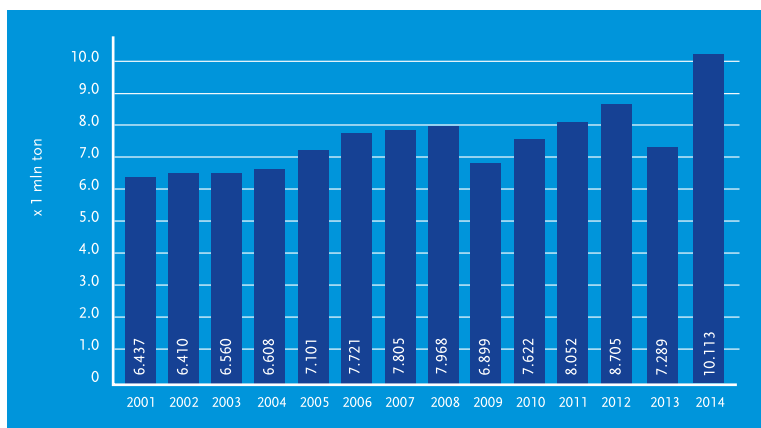
Terreinuitgifte



Goederenoverslag



Totaal overslag



Aantal schepen

